პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

KOMUNISTI— ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

4

ივნისი
კვირა
1972

ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 130 (15343)

ხუთწლედი—ვადამდე!

გეგმა და რიტმი — ყოველდღე!

უკეთ, ვიდრე შარშან

თბილისი. შესრულებულია ხუთი თვის გეგმა, — უპირველეს საქმეს ასრულებს ალბომოლური დართვის ფაბრიკის კოლექტივმა, რომელმაც 24 მაისისათვის გამოუშვა 9.827 ათასი მანეთის პროდუქცია და მოახდინა 9.852 ათასი მანეთის პროდუქციის რეალიზაცია.

გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით პროდუქციის რეალიზაციის მოცულობა გაზრდილია 27,1 პროცენტით, სახელმწიფო პროდუქციისა — 21,4 პროცენტით, აბრეშუმის ნართისა — 18,4 პროცენტით, შრომის ნაყოფიერება — 6,2 პროცენტით. საწარმოს კოლექტივმა თვის ბოლომდე ივნისის ანგარიშში გამოუშვა 800 ათასი მანეთის პროდუქცია და მოახდინა 650 ათასი მანეთის პროდუქციის რეალიზაცია, — აცნობა რედაქციას საწარმოს დირექტორმა ნ. ხუციშვილმა.

ახალი პროდუქცია

თბილისი. № 3 საავეჯო ფაბრიკის (დირექტორი ნ. ბებიაშვილი) კოლექტივი წარმატებით ასრულებს საიუბილეო წლის გეგმასა და ნაკისრ ვალდებულებებს. პირველი კვარტალის შედეგების მიხედვით საწარმოს კოლექტივმა გაიმარჯვა რესპუბლიკურ შეჯიბრებაში და საქართველოს სსრ ხე-ტყისა და ხის დამმუშავებელი მრეწველობის სამინისტროსა და პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი დროშა და პირველი ფულადი პრემია მოიპოვა. შეავეჯოებმა კიდევ უკეთ იმუშავეს აპრილსა და მაისში, პროდუქციის რეალიზაციის ხუთი თვის გეგმა 102,3 პროცენტით შესრულეს და დავალებას 15 ათასი მანეთით გადააჭარბეს. შრომის ნაყოფიერება გეგმასთან შედარებით 6 პროცენტით გაზარდეს, ხოლო გამომუშავებული პროდუქციის თვითღირებულება 2 პროცენტით შეამცირეს და დიდი ეკონომია მიიღეს.

ფაბრიკაში მიმდინარეობს რეკონსტრუქცია. წელს მწყობრში ჩადგება ახალი საწარმოო კორპუსი, სადაც დამონტაჟდება თანამედროვე ავეჯის დამამზადებელი მოწყობილობა. ახალი სიმძლავრეების საექსპლოატაციოდ გადაცემის შემდეგ ფაბრიკაში საერთოდ ავეჯის გამოშვება სამჯერ გაიზრდება, ხოლო ახალი საშუალეულოს კომპლექტა-სა — ნ-ჯერ.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში დაწინაურდნენ და მხოლოდ პირველი ხარისხის პროდუქციას უშვებენ ბრიგადები, რომლებსაც ე. სოლოლაშვილი, ზ. კურსარაკი და ა. გაბროშვილი ხელმძღვანელობენ.

წარდგენილია ხარისხის ნიშანზე

ჯუთაისი. რესპუბლიკაში და მის ფარგლებს გარეთ მომხმარებელთა დიდი მოწონებით სარგებლობს ვ. ი. ლენინის სახელობის მაუდის ფაბრიკის ნაწარმი. ამას მოწმობს ისიც, რომ ფაბრიკას (დირექტორი ვ. ბერიშვილი) მიმდინარე წლის გაწვლილ პერიოდში არც ერთი რეკლამაცია არ მიუღია.

ფაბრიკის კოლექტივმა შუა პროდუქციის რეალიზაციის ხუთი თვის გეგმა გადაჭარბებით შესასრულა, გეგმის გადამეტებით გამოშვებულია ბევრი ქსოვილი.

ამ უკანასკნელად ფაბრიკაში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა წმინდა შალის საბნების წარმოება, რაც მიღწეულია ტექნოლოგიური პროცესების გაუმჯობესებით. ეს ქსოვილი წარდგენილია ხარისხის ნიშნზე.

საწარმოს კოლექტივის მიერ მიღწეულ წარმატებებში დიდი წელი მიუძღვით საქმოვნი და საგამომყენო უბნების ბრიგადებს, რომლებსაც ი. მანაგაძე, რ. ქორიძე, ე. ხვაშვილი, ვ. ნომახიძე, ა. ჭანელიძე და ვ. ქურდობაძე ხელმძღვანელობენ.

ე. ხოხიაშვილი.

ევროპაში მშვიდობის განმტკიცების გზა

ჰელსინკში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დამტკიცა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელშეკრულება. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პარლამენტმაც დამტკიცა ხელშეკრულება, და იგი ძალაში შევა სარატიფიკაციო სიგელების გაცვლის შემდეგ.

საბჭოთა და საერთაშორისო საზოგადოებრიობა მიესალმება ამ მოვლენას, როგორც საბჭოთა კავშირის ლენინური საგარეო პოლიტიკის ქმედითობის, ხკკპ XXIV ყრილობის მიერ დასახული იმ საშვიდობო პროგრამის განხორციელების ახალ მკაფიო გამოვლინებას, რომელიც მიზნად ისახავს ხალხთა თავისუფლების, დამოუკიდებლობისა და უშიშროების დაცვას, სხვადასხვა სოციალური წყობილების სახელმწიფოთა მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპების გამარჯვებას. საბჭოთა კავშირ-დასავლეთ გერმანიის ხელშეკრულების ძალაში შესვლის პროცესის დამთავრება პროგრესულ საზოგადოებრიობას მიაჩნია ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, მისი პოლიტბიუროს დაუცხრომელი და თანმიმდევრული საქმიანობის კანონზომიერ შედეგად, რომლებიც ლენინურად ახორციელებენ საგარეოპოლიტიკურ ღონისძიებებს საბჭოთა სახელმწიფოს, მშვიდობისა და პროგრესის საქმის ინტერესებისათვის.

სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელშეკრულება ამთავრებს საბჭოთა კავშირ-დასავლეთ გერმანიის ურთიერთობაში იმ გართულებათა ხანგრძლივ პერიოდს, რომლებსაც იწვევდა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მმართველი წრეების პოლიტიკა. იგი ქმნის საჭირო პოლიტიკურ და სამართლებრივ საფუძველს სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის კეთილმეზობლური ურთიერთობისა და ურთიერთხელსაყრელი თანამშრომლობის მოგვარებისათვის, ემსახურება ევროპის კონტინენტზე დაძაბულობის შენელებასა და მშვიდობის განმტკიცებას. ახლა, როცა ხელშეკრულება რატიფიცირებულია, საქმე ის არის, რომ ორივე მხარემ განუხრელად შეასრულოს ყველა მისი დებულება, გამოიჩინოს კეთილი ნება.

ხელშეკრულებაში ზუსტად არის ფიქსირებული აზეკამად და მომავალში ევროპის ყველა სახელმწიფოს, კერძოდ ოდერსა და ნეისაზე პოლონეთის დასავლეთი საზღვრისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის საზღვრის ურღვევობა. იგი შეიცავს მხარეების ვალდებულებებს თარი თქვან ძალის გამოყენებაზე თავიანთ ურთიერთობაში და საერთაშორისო საკითხების გადაჭრისას. ყოველივე ამას, ისევე როგორც პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელშეკრულების ანალოგიურ შინაარსს, უმნიშვნელესი მნიშვნელობა აქვს ევროპაში მშვიდობისა და უშიშროების განმტკიცებისათვის.

სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, პოლონეთისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელშეკრულებათა რატიფიკაცია სოციალისტური ქვეყნების პოლიტიკის დიდი წარმატებაა. იგი ადასტურებს, რომ საერთაშორისო საქმეებში იჭრება სოციალისტური თანამეგობრობის ავტორიტეტი, რომლის კონსტრუქციული პოლიტიკა ევროპის უშიშროებისა და საყოველთაო მშვიდობის განმტკიცების დიდმნიშვნელოვანი ფაქტორი გახდა. დღეს შეგვიძლია კმაყოფილებით აღვნიშნოთ, რომ საბჭოთა კავშირისა და მომავე სოციალისტური სახელმწიფოების ინიციატივით გადადგმული დიდმნიშვნელოვანი ნაბიჯები ევროპაში უშიშროების განმტკიცებისა და საერთოევროპულ საფუძველზე თანამშრომლობის განვითარების მიზნით რეალურ ნაყოფს გვაძლევენ.

„გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკასთან საბჭოთა კავშირისა და პოლონეთის ხელშეკრულებების ძალაში შესვლა, — თქვა ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლ. ი. ბრეჟნევმა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის VIII ყრილობაზე, — ბევრი მხრივ ახალ პოლიტიკურ ატმოსფეროს შექმნის ევროპაში. უნდა ვივარაუდოთ, რომ ეს მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს ევროპის სოციალისტურ ქვეყნებთან დასავლეთ გერმანიის ნორმალური ურთიერთობის მოწესრიგების, საერთოდ აღმოსავლეთ და დასავლეთ ევროპის ქვეყნებს შორის ნაყოფიერი თანამშრომლობის განვითარების, ევროპის უშიშროების დიდმნიშვნელოვანი პრობლემების გადაჭრის წანამძღვრებს“.

ევროპის საქმეების განვითარებაზე დადებითი გავლენა უნდა მოახდინონ ოთხმხრივმა შეთანხმებამ დასავლეთ ბერლინის საკითხებზე, „აგრეთვე გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობების, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობისა და დასავლეთ ბერლინის სენატის შეთანხმებებმა. ევროპაში ატმოსფეროს შემდგომი გაჯანსაღებისათვის, საყოველთაო მშვიდობის განმტკიცებისათვის უდიდეს როლს შეასრულებდა აგრეთვე გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკასა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთობის დამყარება საერთაშორისო სამართლის ნორმების შესაბამისად, ორივე გერმანული სახელმწიფოს მიღება გაერთიანებულ ერების ორგანიზაციაში.

ევროპის კონტინენტისთვის ახლა, ახე ვთქვათ, ახალი ეტაპი იწყება. მშვიდობის, უშიშროების, მრავალმხრივი თანამშრომლობის განვითარების იდეებს აღიარებენ და მხარს უჭერენ ყველაზე ფართო საზოგადოებრიობა, სულ უფრო მეტი სახელმწიფოს მთავრობანი. ევროპის თითქმის ყველა ქვეყანამ ამა თუ იმ ფორმით მხარი დაუჭირა უშიშროებისა და თანამშრომლობის საკითხებზე სრულიად ევროპის თათბირის მოწყობას. ამ წინადადებას დაეთანხმა კანადა. როგორც მოსკოვის მოლაპარაკების შესახებ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ერთობლივი კომუნიკედან ჩანს, ამერიკის შეერთებული შტატები თანახმა არიან გაიმართოს მრავალმხრივი კონსულტაციები თათბირის მომზადებისათვის და მოწვეულ იქნას თათბირი დაინტერესებული ქვეყნების მიერ შეთანხმებულ ვადებში, მაგრამ უსაფუძვლო გაჭიანურების გარეშე.

ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის პრაღის თათბირის დეკლარაციაში ჩამოყალიბებულია სოციალისტური ქვეყნების მიერ წამოყენებული ევროპის უშიშროების ძირითადი პრინციპები. ეს პრინციპები შეესაბამება ხალხთა საარსებო ინტერესებს და შეიძლება კარგი საფუძველი შეუქმნას ყველა დაინტერესებული სახელმწიფოს თანამშრომლობას.

ევროპაში ვითარების ნორმალიზაციის პროცესი დაუბრკოლებლად რიდი მიმდინარეობს. დასავლეთში ჯერ კიდევ არიან გავლენიანი წრეები, რომლებსაც არა სურთ დაძაბულობის შენელება და ყოველთაობად უშლიან ხელს მას. ამიტომ მშვიდობისმოყვარე ძალების წინაშე დგას დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა — ალაგმონ ევროპაში უშიშროების განმტკიცების მოწინააღმდეგენი.

სრულიად ევროპის თათბირის მოსაწყობად ხელსაყრელი პირობების მომზადების საქმეში დიდი როლი უნდა შეასრულოს ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობისათვის მებრძოლი საზოგადოებრივი ძალების ასამბლეამ, რომელიც დღეს იხსნება ბრიუსელში. ასამბლეაში მონაწილეობენ სხვადასხვა პოლიტიკური შეხედულების, სოციალური მდგომარეობის ადამიანები, რომლებსაც აერთიანებთ მისწრაფება — შეიტანონ თავიანთი წვლილი ევროპის მშვიდობის განმტკიცებაში. საბჭოთა საზოგადოებრიობა მიესალმება ბრიუსელის ფართო ფორუმს და წარმატებას უსურვებს მუშაობაში.

ევროპის ხალხებისათვის, რომლებმაც გადაიტანეს ორი მსოფლიო ომი, ნამდვილი უშიშროება მარტო ის კი არ არის, რომ ომი არ იყოს, არამედ ის, რომ შეიქმნას საერთაშორისო სამართლით გარანტირებული პირობები, რათა ევროპის კონტინენტი გადაიქცეს მშვიდობისა და მშვიდობიანი თანაარსებობის კონტინენტად. ახეთი ევროპა შეიძლება და უნდა შეიქმნას კიდეც ევროპის ყველა ხალხისა და სახელმწიფოს მეცადინეობით.

ПРАВДА

2 ივნისის მოწინავე.

საკოლმეურნეო მინდვრებზე

როგორ უვლით ნათესებს?

ხკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ რწმენა გამოთქვეს, რომ კპრტიული, საბჭოთა, სახელოსნო-სამეურნეო, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციები, კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები, სამრეწველო საწარმოები და სატრანსპორტო ორგანიზაციები განახორციელებენ ღონისძიებებს, რათა უზრუნველყონ მოსავლის უდანაკარგოდ აღება, საბერო რაოდენობით საკვების დამზადება, სახელმწიფოსათვის მარცვლეულისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების მიყიდვის გეგმების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულება.

ხკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებიდან.

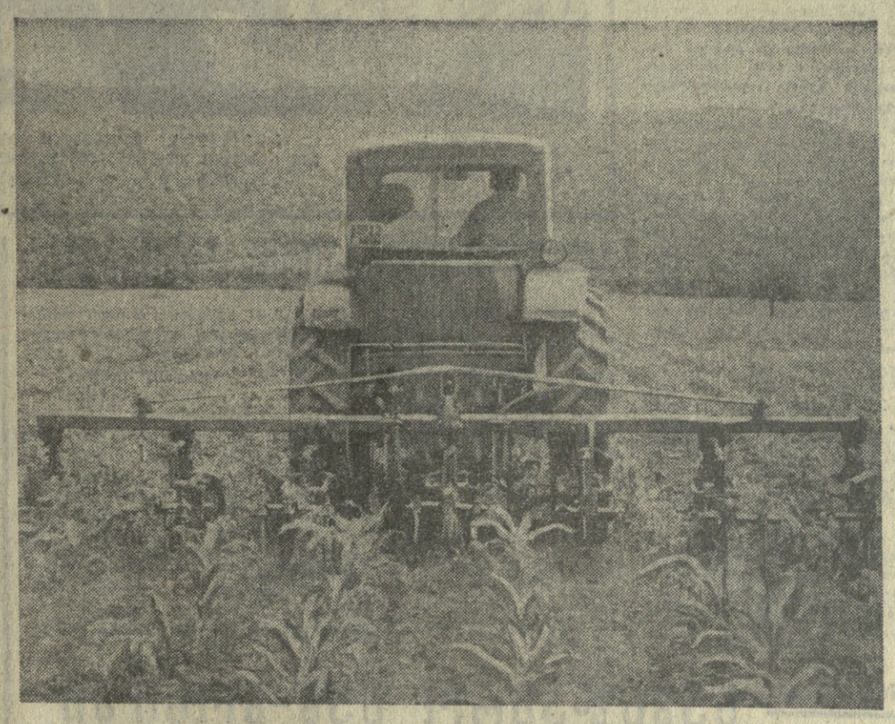

სიმინდის კულტივაცია ყარლის რაიონის ჯალსიფლის ჯ. მარჯანიშვილის სახელობის კოლმეურნეობაში.

შ. ხოვალდიფვილის ფოტო.

სიმინდის კულტივაცია

ყარლის რაიონის ველ-მინდვრებში დილიდან გვიან საღამომდე არ წყდება ტრაქტორების გუგუნი. კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში ბეჯითი შრომაა გაჩაღებული. რამდენიმე დღეა მთელი ფრონტით გაიშალა ნათესების კულტივაცია.

ახალსოფლის კ. მარჯანიშვილის სახელობის კოლმეურნეობამ გეგმით გათვალისწინებული 100 ჰექტარის ნაცვლად 175 ჰექტარი სიმინდი დათესა და ცდილობენ 27-ის ნაცვლად ჰექტარზე 45 ცენტნერი მიიღონ.

სოფელ შიდის კოლმეურნეობის მშრომელებმა, რომელთაც წლების მანძილზე სიმინდის უხვი მოსავლის მოყვანის მდიდარი გამოცდილება აქვთ, ეს კულტურა 540 ჰექტარზე დათესეს. მექანიზატორებმაც დროულად დაიწყეს მწკრივთაშორისებში ნიადაგის კულტივაცია.

ამ კოლმეურნეობის მემინდვრეობის მეორე ბრიგადა, რომელსაც საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ხ. გოგიაშვილი ხელძღვანელობს, უროწყავი ფართობის 71 ჰექტარიდან საშუალოდ 70 ცენტნერის, ხოლო სარწყავის 15 ჰექტარიდან ჰექტარზე 80 ცენტნერი სიმინდის მოყვანისათვის იბრძვის.

სიმინდის სიუხვისათვის თავდადებული შრომაა გაჩაღებული აგრეთვე გბელის, ბიკავანის, კუპატნისა და სხვა კოლმეურნეობებში, „ქინძმარაულის“, გრემის, ენისლის საბჭოთა მეურნეობებში.

ა. თვალიაშვილი,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

მექანიზატორის თაოსნობა

თელავი. (საკ. კორ.). სიმონიანთაშვილის კოლმეურნეობის წევრი კომუნისტი ოსე გაბიტაშვილი საინტერესო ადამიანია. საქმე ის არის, რომ გაბიტაშვილი პროფესიით აგრონომია და ამავე დროს ინჟინერიც. ცოდნას მოწყურებულმა თაგის დროზე დამამთავრა სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებელი და კოლმეურნეობაში დაბრუნების შემდეგ მრავალჯერ გამოსულა სასარგებლო საქმის ინიციატორად, მისი ხელმძღვანელობით კოლმეურნეებს არაერთი ხიბლიე დაუნერგავთ წარმოებაში.

გავიდა დრო. ახლა გაზრდა აგროტექნიკისა ტექნიკით დაინტერესდა, გუღდასმით დაეუფლა სასოფლო-სამეურნეო მანქანებს, გახდა მექანიზატორი, შრომითრად მართავს ტრაქტორს, კომბაინს... მისე გამიტაშვილი არც ახლა ღალატობს ტრადიციას. ამ გაზაფხულზე მოსავლიანად ჩაბარა 21 ჰექტარი სიმინდის ფართობი და გადაწყვიტა კომპლექსური მექანიზაციის განხორციელებით უხვი მოსავალი მიიღოს. ყველა სამუშაოს თვითონ შესრულებს მანქანებით.

თამგაქოს რგვა

ხელო. (საკ. კორ.). თამბაქოო რაიონის სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთი წამყვანი კულტურაა. ამიტომ მის მოვლა-პატრონობას განსაკუთრებული უურადღება ექცევა. წლების განავლობაში კოლმეურნეებმა უხვი მოსავლის მოყვანის საკმაო გამოცდილება შეიძინეს და თითქმის ყველა კოლმეურნეობა სახელმწიფო გეგმებს დიდი გადაჭარბებით ასრულებს.

ნაგვიანევი გაზაფხულის მიუხედავად სათამბაქოე ნაკვეთები აგროვადებში მომზადდა, ფართობებში ხათბურის ჯანსაღი ჩითილები ირგვება. ამ საქმეს შეუდგნენ ხელოს რაიონის ყინჩაურის, ოქროუაშვილების, დიდაჭარის, ოქტომბრის და სხვა კოლმეურნეობათა მეთამბაქოეები.

ხელოელი ბეთამბაქოეები სიტყვას არ გატეხენ. წარმატებით შეასრულებენ ნაკისრ ვალდებულებას და ლირსეულად შეხვდებიან სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავს.

მეხოლოდ ახალი ამბები

ჯალდ საქარმეველის კოოპერატორებს

„ცენტროსოიუზის“ გამგეობამ და სახელმწიფო ვაჭრობისა და სამომხმარებლო კოოპერაციის მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმმა შეაჯამეს სრულიად საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარე წლის პირველი კვარტალის შედეგები და გამარჯვებულად ცნეს ცეკავშირი— საავტომობილო ტრანსპორტის მუშაობის საუკეთესო ორგანიზაციისათვის. საქართველოს კოოპერატორებს მიენიჭათ „ცენტროსოიუზისა“ და პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა და პირველი ფულადი პრემია. (საქინფორმი).

ახლა ახალ გამოიცა

პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობამ სერიით „საზღვარგარეთის კომუნისტური და მუშათა პარტიების დოკუმენტები და მასალები“ გამოუშვა კრებული „ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის X ყრილობა“ (სოფია, 1971 წლის 20-25 აპრილი). წიგნში შეტანილია ბულგარეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენება, რომელიც გაკეთა ბულგარეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ტ. ჟივკოვმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მისალმება ბულგარეთის კომპარტიის X ყრილობისადმი, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაციის მეთაურის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვა, ბულგარეთის კომპარტიის პროგრამა და წესდება. კრებულში შეტანილია აგრეთვე ცენტრალური საკონტროლო-სარევიზიო კომისიის ანგარიში და სამნდატო კომისიის მოხსენება, ყრილობის დირექტივები ბულგარეთის სოციალურ-ეკონომიური განვითარების 1971-1975 წლების მეექვსე ხუთწლიანი გეგმის შესახებ, ბულგარეთის კომპარტიის X ყრილობის განცხადებანი ახლო აღმოსავლეთისა და ინდოჩინეთის მდგომარეობის შესახებ, სხვა მასალები. (საკდესი).

ფოლადის გზების გოლიათები

ჩრდილოეთ კავკასიის რკინიგზის ბატაისკის დეპოს მემანქანეებმა პირველ რეისში გაიყვანეს ახალი ელმავალი „ვლ-80-3“, რომელსაც უკოლექტორო წევის ძრავები აქვს. ეს ლოკომოტივი, რომელიც ნოვოჩერკასკის ელმავალაშენებელმა ქარხანამ დაამზადა, ეიმეტალია პირველად მსოფლიო პრაქტიკაში.

განმარტება რა ეს სიახლე, ელექტროტექნიკური მრეწველობის სამინისტროს მთავარმა სპეციალისტმა ბ. ჯ. ზაბროდინმა საკდესის კორესპონდენტებს უთხრა, თუ რა უპირატესობანი აქვს ნოვოჩერკასკელ ლოკომოტივს. სხვა ელმავლებთან შედარებით მას თითქმის ერთნახევარჯერ მეტი სიმძლავრე აქვს — 8 ათასი კილოვატი. ეს მიღწეულია ახალი ტიპის ელექტროძრავის გამოყენების გზით. წინანდელი კონსტრუქციისაგან განსხვავებით იგი მნიშვნელოვნად უფრო ძლიერია იმავე გაბარიტების პირობებში. ლოკომოტივის საათობრივი სიჩქარე გაიზარდა 20 კილომეტრით და ახლა შეადგენს 110 კილომეტრს. ელექტრონულმა აპარატურამ შეამუშავა მანქანის მართვა. ხანგრძლივმა გამოცდებმა ცხადყო, რომ „ვლ-80-3“ ლოკომოტივი ხაიმედოა და ჩნებული საექსპლოატაციო ოვისებები აქვს. მათი სერიული გამომუშავება დაიწყება მომდინარე წლის მეორე ნახევარში. (საკდესის პრრ.).

მეგობრობის ინტერესებისათვის

თვრამეტი სახელმწიფოს 250-ზე მეტ საზოგადოებრივ ორგანიზაციასთან აქვს დამყარებული კონტაქტები ლათინური ამერიკის ქვეყნებთან მეგობრობისა და კულტურული თანამშრომლობის საბჭოთა ასოციაციას.

ეს ციფრები დაასახელა ასოციაციის პრეზიდენტმა სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა ა. ი. ხაჩატურიანმა სრულიად საკავშირო საანგარიშო-საარჩევნო კონფერენციაზე, რომელიც მოსკოვში გაიმართა 31 მაისს. მომხსენებელმა ხაზი გაუსვა, რომ საბჭოთა ადამიანები ყურადღებით ადევნებენ თვალს პროგრესულ გარდაქმნებს, რაც ლათინური ამერიკის თითქმის ყველა ქვეყნებში ხდება, ცდილობენ განავითარონ მეგობრული კავშირურთიერთობა ამ კონტინენტის ხალხებთან. ასოციაციის პრეზიდენტად კვლავ აირჩიეს ა. ხაჩატურიანი. (საკდესი).

სამეცნიერო სამუშაოების გეგმები

დუბნა, 2 ივნისი (საკდესის კორ.). დუბნაში მუშაობა დაამთავრა ატომური კვლევის გაერთიანებული ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს XXXII სესიამ, რომელშიც მონაწილეობდნენ ბულგარეთის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის, კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის, მონგოლეთის, პოლონეთის, რუმინეთის, სსრ კავშირის, უნგრეთისა და ჩეხოსლოვაკიის წამყვანი მეცნიერები.

სესიამ განიხილა მოხსენებანი ძირითადი გამოკვლევების შესახებ, რომლებიც დუბნის ლაბორატორიებში სრულდება. დამტკიცებულია სამეცნიერო სამუშაოების 1973 წლის გეგმები, რომლებიც, კერძოდ, ითვალისწინებენ თეორიული და ექსპერიმენტული გამოკვლევების მოწყობას ატომური ბირთვის ფიზიკის, ელემენტარული ნაწილაკების, მყარი სხეულის ფიზიკის დიდმნიშვნელოვან პრობლემებზე.

სამეცნიერო საბჭომ დაასკვნა, რომ მაღალი ენერგიების ფიზიკის დარგში ყველაზე დიდმნიშვნელოვანი იქნება ექსპერიმენტები, რომლებსაც დუბნელი ფიზიკოსები 1973 წელს მოაწყობენ ყველაზე მძლავრ საბჭოთა ამჩქარებელზე სერპუხოვში.

ნოკაუტი

რატიფიცირებულია

1972 წლის 30 მაისის ბრძანებულებით სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დამტკიცა 1971 წლის 19 ოქტომბერს ბუდაპეშტში ხელმოწერილი ოქმი სამოქალაქო, საოჯახო და სისხლის სამართლის საქმეების დარგში სამართლებრივი დახმარების გაწევის თაობაზე საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირსა და უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკას შორის 1958 წლის 15 ივლისს მოსკოვში დადებული ხელშეკრულების ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ.

1975 წლის ლონეზე

სუმბაითი. (საკდესის კორ.). პროდუქციის ხაზუალო თვიურმა გამოშვებამ და რეალიზაციამ სუმგაითის ალუმინის ქარხანაში მიაღწია ხუთწლედის ბოლოსათვის დაგეგმილ დონეს. ამავე მიჯნაზეა მეტალურგთა შრომის ანლანდეული ნაყოფიერება. მომხმარებლებს ახლა ეგზავნებიან 10,2 პროცენტით მეტი პროდუქცია, ვიდრე შარშან ამავე დროს.

ახალი საავიაციო ხაზი

დაიწყო აეროფლოტის თვითმფრინავების რეგულარული ფრენა მოსკოვსა და ზაგრებს — ხორვატიის დედაქალაქს (იუგოსლავია) შორის. ახალ საერთაშორისო ტრასას მომსახურებას უწევენ ტუ-134 რეაქტიული ლაინერები. ისინი ამ ხაზზე კვირაში ერთხელ იფრენენ.

ზაგრები იუგოსლავიის მეორე ქალაქია, რომელიც ახლა დაკავშირებულია პირდაპირი მიმოსვლით მოსკოვთან. (საკდესი).

უკანასკნელ საათს

ა. ა. გრომიკო ბერლინში გაეგზავრა

3 ივნისს მოსკოვიდან ბერლინში გაფრინდა სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო, რომელმაც ხელი უნდა მოაწეროს დასავლეთ ბერლინის საკითხებზე ოთხმხრივი შეთანხმების დასკვნის ოქმს. (საკდესი).

ხელი მოაწერეს ოქმს

დასავლეთი ბერლინი, 3 ივნისი. (საკდესი). დღეს აქ, ყოფილი საკონტროლო საბჭოს შენობაში, სახალიმო ვითარებაში ხელი მოაწერეს დასავლეთ ბერლინის საკითხებზე ოთხმხრივი შეთანხმების დასკვნითს ოქმს.

სსრ კავშირის, საფრანგეთის, აშშ-ისა და ინგლისის მთავრობათა სახელით დოკუმენტს ხელი მოაწერეს სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. გრომიკომ, საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა მ. შუმანმა, ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოფიფო მდივანმა უ. რუკერმან და ინგლისის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. ჯონ-ლეტმა ოთხმხრივ შეთანხმებასთან დაკავშირებით.

ხელოვეკრულება ძალაში შევიდა

ბონი, 3 ივნისი. (საკდესი). დღეს სსრ კავშირის ელჩმა გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ვ. მ. ფალინმა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს სტატს-მდივანმა ბ. ფრანკმა გაცვალეს საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის 1971 წლის 12 აგვისტოს მოსკოვში ხელმოწერილი ხელშეკრულების სარატიფიკაციო სიგელები.

ცერემონიას ესწრებოდა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი ვ. შელი.

სარატიფიკაციო სიგელების გაცვლის შემდეგ საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელშეკრულება ძალაში შევიდა.

მშვიდობიანი მომავლისათვის

ბრიუსელი, 3 ივნისი. (საკდესი). გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა კ. ვალდჰაიმმა ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობისათვის საზოგადოებრივი ძალების ასამბლეას გაუგზავნა წერილი, რომელშიც „მხურვალედ მივესალმება ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობისათვის საზოგადოებრივი ძალების ასამბლეის მონაწილეებს“. „მშვიდობიანი მომავლის უზრუნველყოფა ევროპის კონტინენტზე, სადაც ჩვენს საუკუნეში ორი მსოფლიო ომი წამოიწყეს, — აღნიშნავს კ. ვალდჰაიმი, — ყოველმხრივ მოსაწონი ამოცანაა, რომელიც საკმაებით შეესაბამება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიზნებსა და პრინციპებს. ევროპის მშვიდობა და უშიშროება მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია ამ კონტინენტის მთავრობათა და ხალხთა სურვილზე თავიანთი შემოქმედებითი ენერგია მოახმარონ ისეთ გადაწყვეტილებათა გამოსახვას, რომლებიც უზრუნველყოფენ ურთიერთპატივისცემას, საერთაშორისო კონფლიქტების მოწესრიგებას, ძალის გამოყენებაზე უარის თქმას და კეთილმეზობლური ურთიერთობისა და თანამშრომლობის ფართო განვითარებას, რაც სახელმწიფოთა ურთიერთობის საფუძველი უნდა იყოს. თქვენი ასამბლეა იმედის მომცემი ნაბიჯია უშიშროების, ევროპის ხალხთა ფართო თანამშრომლობის უზრუნველყოფისათვის საერთო მოძრაობაში. ასამბლეის მოწვევა ევროპაში დაძაბულობის შენელების შედეგია, რომელსაც ჩვენ მივესალმებით.

საერთაშორისო დღის წესრიგი

ახალი ამბები

ერთიანი ბიულეტენი

ინდოჩინეთის ფრონტებზე

ნიუ-იორკი. 3 ივნისი. (საკდესი). სამხრეთ ვიეტნამის ჩრდილოეთ სექტორში ქალაქებს ბიუსა და კუანგჩის შორის № 1 გზატკეცილზე შეუპოვარი ბრძოლები მიმდინარეობს. როგორც ამერიკის საინფორმაციო სააგენტოთა ცნობებიდან ჩანს, გუშინ ამ რაიონში გადასხმულ საიგონის ჯარების დესანტს არტილერიის შძლავრი ცეცხლი დაუშინეს განთავისუფლების ძალებმა.

პატრიოტები ინარჩუნებენ თავიანთ პოზიციებს ამ დიდძნიშვნელოვან სანაპირო მაგისტრალზე. მდინარე მეტიანის სამხრეთ ნაპირზე გამართულ ბრძოლაში მონაწილეობენ აქ გადმოყვანილი მოწინააღმდეგის ტანკები და საზღვაო ქვეითი ჯარი.

ახალი ძალით გაჩაღდა ბრძოლები ცენტრალურ პლატოზე ქალაქ კონტუმსა და მის მიდამოებში. პატრიოტებმა შეუტიეს საიგონის ჯარების გამაგრებულ პუნქტს კილომეტრნახევარზე ქალაქის ჩრდილო-აღმოსავლეთით.

გაფთრებული შეტაკებანი გრძელდება კონტუმის ჭაობებში. დღეს ამერიკის ავიაციამ 500 ტონაზე მეტი ბომბი დაუშინა განთავისუფლების სახალხო-შეიარაღებული ძალების პოზიციებს.

სამხრეთ საომარ სექტორში განთავისუფლების ძალებმა კვლავ იაფუნეს მარინენტული ჯარების ცდა გაეჭრილიყვნენ № 13 გზატკეცილით გარშემორტყმული ანლოკის გარნიზონისაკენ.

პარიზი. 3 ივნისი. (საკდესი). კამბოჯაში ბრძოლები მიმდინარეობს ქალაქ ტუკმეფასის ახლოს. აქ გადმოყვანილი საიგონის ჯარები ტანკებისა და ავიაციის ზარაღვერით ცდილობენ განთავისუფლების ძალებს წაართვან ბრინჯით მდიდარი და სტრატეგიული

დელი

ინდირა განდის გამოსვლა

3 ივნისი. (საკდესი). ინდოეთი მიესალმება საბჭოთა კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხელმძღვანელთა უმაღლეს დონეზე შეხვედრის შედეგებს, განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა ინდირა განდიმ.

ამგვარი კონტაქტები და შეხვედრები უმაღლეს დონეზე, თქვა ინდირა განდიმ, „მისასალმებელია, რამდენადაც ისინი ხელს უწყობენ მსოფლიოში დაძაბულობის შენელებას“.

ინდოეთის მთავრობის მეთაური შეეხო სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ საბჭოთა-კავშირ-ამერიკის შეთანხმებებთა ხელმოწერას და იმედი გამოთქვა, რომ ეს დიდმნიშვნელოვანი მოვლენა დროთა განმავლობაში ბოლოს მოუღებს გამალებულ ატომურ შეიარაღებას, რომელიც საფრთხეს უქმნის მთელ კაცობრობას.

შემდგე პრემიერ-მინისტრმა გამოთქვა რწმენა, რომ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის შეთანხმებებსა და მოლაპარაკებას მოჰყვება შემდგომი ნაბიჯები დაძაბულობის შენელებისა და საერთაშორისო ვითარების გაჯანსაღების გზაზე.

ინდოეთი ეხეო შეეხო ქვეყნის საგარეო-პოლიტიკური კურსის ძირითად მიმართულებებს და ხაზი გაუსვა, რომ ინდოეთი აბორიგენებს „დამოუკიდებელ პოლიტიკას, რომელსაც საფუძველად უდევს მშვიდობიანი თანაარსებობის, მშვიდობისა და სხვა ხალხების საქმეებში ჩაურევლობის პრინციპები“.

ინდოეთის პრემიერ-მინისტრმა მიესალმა ვიეტნამელი ხალხის ბრძოლას ეროვნული განთავისუფლებისათვის და განაცხადა, რომ საჭიროა მიღწეულ იქნეს მშვიდობიანი პოლიტიკური მოწესრიგება ინდოჩინეთში.

ინდირა განდიმ კვლავ დაადასტურა ინდოეთის მთავრობის პოზიცია, რომელიც მხარს უჭერს მეზობელ პაკისტანთან ურთიერთობის ნორმალიზაციას და სუბკონტინენტზე მტკიცე და ხანგრძლივი მშვიდობის დამყარებას.

ანგოლა: ანგოლის, გვინეის (ბისაუ) და მოზამბიკის ხალხები ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის იბრძვიან პორტუგალიელ კოლონიზატორთა წინააღმდეგ. სურათზე: ანგოლელი პატიზანები.

ეკუმენგტონი

ფუდბრაიტის განცხადება

3 ივნისი. (საკდესი). სენატის საგარეო საქმეთა კომისიის თავმჯდომარემ უ. ფულბრაიტმა განაცხადა: პრეზიდენტ რ. ნიქსონის მოგზაურობა მოსკოვში ადასტურებს ჩემს აზრს, რომ კონგრესმა არ უნდა გამოიყოს სახსრები „თავისუფალი ევროპისა“ და „თავისუფალი“ რადიოსადგურების დასაფინანსებლად.

როგორც უკვე ეიუწყებოდით, ამ რადიოსადგურების საქმიანობას, რომლებიც ძირგამომთხრელ პროპაგანდას ეწევიან საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების წინააღმდეგ, მკაცრად აკრიტიკებენ ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესში.

„ვერ გამიგია, — თქვა ფულბრაიტმა, — როგორ შეუძლია მთავრობას ამერიკელ გადასახადის გადამხდელებს მოსთხოვოს კიდევ 38 მილიონი დოლარი „თავისუფალი ევროპისა“ და „თავისუფლების“ რადიოსადგურების დასახმარებლად, როცა სულ რამდენიმე დღის წინათ ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეებმა დაინახეს, თუ როგორ მიმართა მათმა პრეზიდენტმა მოსკოვში საბჭოთა კავშირის ხალხს და აღუთქვა: გვწამს, რომ ყოველ ქვეყანას აქვს უფლება შეიმუშაოს საკუთარი კულტი, აირჩიოს სისტემა და ბაროს საკუთარი გზით სხვა ქვეყნების ჩაურევლად“.

ნიუ-იორკი

სამსჯავრო სან-ხოსეში

3 ივნისი. (საკდესი). სან-ხოსეში (კალიფორნიის შტატი) პროცესზე ანჯელა დევისის „საქმის“ გამო დამთავრდა მოწმეების გამოსვლა. და თუმცა სახამართლოს რვა კვირის სხდომებმა დამაჯერებლად ცხადყო კალიფორნიის რეაქციის მიერ ჯომუნისტის წინააღმდეგ შეთითხნილი ბრალდებების სრული უსაფუძვლობა. მოსამართლე რ. არნასონმა უარყო დამცველთა ხამართლიანი მოთხოვნა „საქმის“ დაუყოვნებლივ შეწყვეტის შესახებ.

ბევრი ადგილობრივი ჟურნალისტი არნასონის ამკარად წინასწარ აკეკიტებულ პოზიციას სსნის უწინარეს ყოვლისა იმ ზეგავლენით, რომელიც კალიფორნიელმა „ულტრებმა“ მოახდინეს მასზე. ისინი ისწრაფვიან გაუსწორდნენ მაზაც კომუნისტს, რომელმაც თავისი ძალ-ონე მოახმარა რასიზმისა და სოციალური უსამართლობის წინააღმდეგ ბრძოლის.

სასამართლოს უკანასკნელ სხდომაზე პროკურორმა ა. ჰარისმა კვლავ სცადა „დეემტკიცებინა“, თითქოს ანჯელა დევისი მონაწილეობდა ტრაგიკულ სროლაში, რომელიც 1970 წლის 7 აგვისტოს მოხდა სასამართლოს სხდომაზე ქალაქ სან-რაფელში და რომელსაც მოჰყვა რამდენიმე კაცის დაღუპვა. მაგრამ პრესის წარმომადგენლთა აზრით, ჰარისის ვრცელი დასკვნითი გამოსვლა, რომელიც ხუთ საათზე მეტს გაგრძელდა, ვერ განამტკიცებს ბრალდების პოზიციებს.

ახლა სასამართლომ უნდა მოისმინოს დამცველთა დასკვნითი გამოსვლა.

3 ივნისი (საკდესი). დამცველთა დასკვნითი გამოსვლა გაამართა ამერიკელი კომუნისტის ანჯელა დევისის პროცესზე სან-ხოსეში (კალიფორნიის შტატი). რამდენადაც სასამართლომ ვერ წარმოადგინა ა. დევისის დამნაშავეობის დამამტკიცებელი საბუთები, ეიურიმ იგი უნდა გაამართლოს, ხაზი გაუსვა თავის სიტყვაში ა. დევისის მთავარმა ადვოკატმა ჯ. მურმა. ეიურის შემადგენლობა, რომელშიც არც ერთი ზანგი არ არის, ცხადია, შეშფოთებას იწვევს და საეჭვოდ ხდის მის ობიექტურობას, თქვა მან.

„ა. დევისის წინააღმდეგ ინსპირირებული საქმე თავიდან ბოლომდე ფალსიფიკაციაა“, — განაცხადა ა. დევისის მეორე ადვოკატმა ლ. ბრენტმა. მან ეიურის წევრებს მიაბოლინა ვითარება, რომელშიც ცხოვრობენ ამერიკელი ზანგები, ბომბების აფეთქება მათ სახლებში სამხრეთის შტატებში, ზანგთა მოქალაქეობრივი უფლებებისათვის მოძრაობის ლიდერის მარტინ ლუთერ კინგის მოკვლა, პოლიციის მიერ ზანგთა ორგანიზაცია „შავი ავანგარდის“ ხელმძღვანელთა მოსპობა. ეიურის წევრები, აღნიშნა ადვოკატმა, უნდა მიხვდნენ, რატომ იყო ანჯელა იძულებული დამალულიყო, თუმცა დანაშაული არ მიუღია.

გამთის დამთავრების შემდეგ ნაფიც მსაჯულთა ეიურიმ უნდა გამოიტანოს გადაწყვეტილება ა. დევისის „საქმეზე“.

ფხენიანი

კიმ ირ სენის ინტერვიუ

3 ივნისი, საკდესი). დღეს გაზეთმა „ნოდონ სინმუნმა“ გამოაქვეყნა ინტერვიუ, რომელიც კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის თავმჯდომარემ კიმ ირ სენმა მისცა ამერიკის გაზეთ „ნიუ-იორკ ტაიმსის“ კორესპონდენტს.

შეეხო .რა კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ურთიერთობას, კიმ ირ სენმა, კერძოდ, თქვა, რომ ეს ურთიერთობა სავსებით დამოკიდებულია ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის პოზიციაზე.

თუ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა შეცვლის პოლიტიკას სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მიმართ, კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკაც შეცვლის პოლიტიკას ამერიკის შეერთებული შტატების მიმართ.

კორეის სახალხო-დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან ურთიერთობის გასაუმჯობესებლად, ხაზგასმით აღნიშნა შემდეგ კიმ ირ სენმა, ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა უნდა აყოლიოს ირ უნდა ერეოდეს კორეის საშინაო საქმეებში, რათა კორეელებმა თვითონვე, ერთმანეთს შორის გადაჭრან ქვეყნის გაერთიანების პრობლემა.

კორეის საკითხი, აღნიშნა მან, უნდა გადაიჭრას გარეთან ჩაურევლად თვითგამორკვევის უფლების პრინციპით საფუძველზე. ამითომ საჭიროა, ამერიკელ ჯარისკაცებმა სამხრეთ კორეა დატოვონ.

ბეირუთი

ვითარება მნეველდება

3 ივნისი. (საკდესი). გაიმართა ლიბანის მთავრობის სხდომა, რომელზეც განხილეს ლიბან-ისრაელის საზღვარზე შექმნილი ვითარება, რომელიც სულ უფრო მწვავდება. როგორც ცნობილია, ტელ-ავივი დამუშავრა ლიბანს ტელ-ავივის აეროპორტ ლოდში მომხდარი ინციდენტის შემდეგ, როცა სამმა შეიარაღებულმა ტერორისტმა რამდენიმე ათეული მეზავრი დახოცა და დაჭრა.

ტელ-ავივი უშუალოდ ლიბანის ახლოს თავს უყრის შეიარაღებულ ძალებს. ისრაელის ტანკები იკავებენ პოზიციებს ლიბან-ისრაელის მთელი საზღვრის გასწვრივ. გუშინ ისრაელის სამი თვითმფრინავი შეიჭრა ქვეყნის ხაპაერო სივრცეში.

დღეს პრეს-კონფერენციაზე გამოსვლისას პრემიერ-მინისტრმა ხალიშმა კვლავ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ლიბანს არავითარი ბრალი არ მიუძღვის ტელ-ავივის აეროპორტში მომხდარი ინციდენტის გამო და გადაჭრით დაგმო ისრაელი იმისათვის, რომ იგი ემუქრება და გამუდმებით პროვოკაციულ მოქმედებას მიმართავს ლიბანის წინააღმდეგ.

ბერლინი

ხელი მოაწერეს ოქმს

3 ივნისი. (საკდესი). როგორც ნათქვამია აქ გამოქვეყნებულ შეთანხმებულ ცნობაში, გუშინ ხელი მოაწერეს „ოქმს ტერიტორიების გაცვლის გზით ანკლავების საკითხის მოწესრიგების თაობაზე გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობისა და დასავლეთ ბერლინის სენატს 1971 წლის 20 დეკემბრის შეთანხმების შესრულების შესახებ“.

ტერორისტული აქტი

ნიუ-იორკი. 3 ივნისი. (საკდესი). „ებრაელთა დაცვის ლიგის „წევრმა ტერორისტებმა ბომბი აფეთქეს ლიბანის ლოსანჯელესის საკონსულოს შენობაში. შენობა მნიშვნელოვნად დაზიანდა.

ბომბის აფეთქებამდე რამდენიმე წუთით ადრე ამერიკის ახოშეიტედ პრესისა და იუნაიტედ პრეს ინტერნეშნლის ლოს-ანჯელესის საინფორმაციო სააგენტოებში ტელეფონით დარეკა ვინაც უცნობმა და თქვა, რომ ამერიკის ლიბანის საკონსულოს აფეთქებას. თავისი ტირადა დამნაშავემ დაამთავრა საინფორმაციო ლოზუნგით, რომელსაც „ებრაელთა დაცვის ლიგა“ ხმარობს ხოლმე.

სპელეოლოგთა აღმოჩენა

პარიზი, 2 ივნისი. (საკდესი). ტყეში ქალაქ ევრეს მახლობლად (ერის დეპარტამენტში) აღმოჩინეს ტყვია-წამლის ყველაზე დიდი საწყობი, რომელიც საფრანგეთში შემორჩენილი იყო მეორე მსოფლიო ომის დროიდან.

საწყობი აღმოაჩინეს ახალგაზრდა სპელეოლოგებმა, რომლებიც ამ ტყეში მიწისქვეშა მლვიმეებს იკვლევდნენ, ჯერ ისინი წაიწყდნენ რამდენიმე ბეურს, შემდეგ აღმოაჩინეს, რომ მლვიმის შემაერთებელი გალერეები პირდაპირ სავსე იყო გერმანული წარმოების ხაომარი მასალებითა და ბომბებით. 1944 წლის აგვისტოში უკან დახეულმა გერმანელ-ფაშისტმა ოკუპანტებმა, როგორც ჩანს, ვერ მოახერეს საწყობის მოსპობა და ბომბები მლვიმეებში დარჩა.

იქ მისულმა მესანგრეებმა მარტო გუშინ მიწისქვეშა გალერეებიდან ამოიღეს დაახლოებით რვა ათასი ბომბი და ტანკსაწინააღმდეგო ბურვი, აგრეთვე დაახლოებით რამდენიმე ათეული ცეცხლგამჩენი ბომბი, რომელთაგან თვითეული 250 კილოგრამს იწონის.

ბუდაპეშტი

ფ. კასტრო უნგრეთში

3 ივნისი. (საკდესი). უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის მშრომელება გულთბილად, ძმურად გეგებეიან კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს, კუბის რესპუბლიკის რევოლუციური მთავრობის პრემიერ-მინისტრს ფ. კასტროს, რომელიც აქ ოფიციალურ მეგობრულ ვიზიტადაა.

ორი სოციალისტური ქვეყნის მეგობრობა და თანამშრომლობა ღრმავდება და წარმატებით ვითარდება ყოველწლიურად. კუბისა და უნგრეთის პირველ შეთანხმებას მეცნიერულ-ტექნიკური თანამშრომლობის შესახებ ხელი მოაწერეს ჯერ კიდევ 1966 წელს. პირველი შეთანხმების ხელმოწერის შემდეგ გასული წლების მანძილზე ფართოდ განვითარდა თანამშრომლობა სოფლის მეურნეობის, კვების, საფეიქრო მრეწველობის დარგში, კავშირგაბმულობის საშუალებათა დარგში.

უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე 30 პროცენტით და უფრო მეტად გაიზარდა ორი ქვეყნის საქონელბრუნვა. შარშან უნგრეთმა შეიძინა 40 ათასი ტონა კუბური შაქარი. კუბას უნგრეთში მიექეს სპილენძი, ნიკელი, ციტრუსები. უნგრეთი თავის მხრივ კუბას აწვდის მანქანებსა და მოწყობილობას, კავშირგაბმულობის აპარატურას, მედიკამენტებსა და სხვა საქონელს.

ფაქტები

პოპისპირული წვიმები

ბუენოს-აირესი, 3 ივნისი. (საკდესი). ხანგრძლივი კოკისპირული წვიმების შედეგად არგენტინის ნეუკენის პროვინციაში ადიდდა მდინარეები ნეუკენი, რიო-ავრიო, ლიმაი და სხვები. მდინარეებმა წალეკა ბევრი ბინდი, დაანგრია გზები, მნიშვნელოვანი ზარალი მიაყენა სახლებსა და ნათესებს. სტიქიური უბედურების რაიონიდან უკვე ევაკუირებულია ½ ათასზე მეტი მცხოვრები. 130 კაცი უგზოობაკვლოდ დაიკარგა. ნეუკენის პროვინციის ჩრდილო-დასავლეთ რაიონებში ხელისუფლებამ შემოიღეს საგანგებო წესები.

უჩვეულო სიცხეები

დელი. 3 ივნისი. (საკდესი). უჩვეულო დიდი სიცხე დაიპირა ამ ზაფხულში ინდოეთის მთელ რიგ რაიონებში.

როგორც დელის გაზეთები წერენ მზის დაკვრის შედეგად დაიღუპა ხუთასამდე კაცი. 50 მილიონზე მეტი კაცი, ანუ ქვეყნის მოსახლეობის თითქმის მეათედი დაზარალდა არნახული გვალვის გამო.

როგორც გაზეთი „პეტრიოტი“ წერს, ინდოეთის მთავრობამ საგანგებოდ გამოჰყო 152 მილიონზე მეტი რუპია გვალვისაგან დაზარალებული რაიონების მოსახლეობის დასახმარებლად.

ეკონომიკა

ინდოეთის ფრონტებზე

ნიუ-იორკი. 3 ივნისი. (საკდესი). სამხრეთ ვიეტნამის ჩრდილოეთ სექტორში ქალაქებს ბიუსა და კუანგჩის შორის № 1 გზატკეცილზე შეუპოვარი ბრძოლები მიმდინარეობს. როგორც ამერიკის საინფორმაციო სააგენტოთა ცნობებიდან ჩანს, გუშინ ამ რაიონში გადასხმულ საიგონის ჯარების დესანტს არტილერიის შძლავრი ცეცხლი დაუშინეს განთავისუფლების ძალებმა.

პატრიოტები ინარჩუნებენ თავიანთ პოზიციებს ამ დიდძნიშვნელოვან სანაპირო მაგისტრალზე. მდინარე მეტიანის სამხრეთ ნაპირზე გამართულ ბრძოლაში მონაწილეობენ აქ გადმოყვანილი მოწინააღმდეგის ტანკები და საზღვაო ქვეითი ჯარი.

ახალი ძალით გაჩაღდა ბრძოლები ცენტრალურ პლატოზე ქალაქ კონტუმსა და მის მიდამოებში. პატრიოტებმა შეუტიეს საიგონის ჯარების გამაგრებულ პუნქტს კილომეტრნახევარზე ქალაქის ჩრდილო-აღმოსავლეთით.

გაფთრებული შეტაკებანი გრძელდება კონტუმის ჭაობებში. დღეს ამერიკის ავიაციამ 500 ტონაზე მეტი ბომბი დაუშინა განთავისუფლების სახალხო-შეიარაღებული ძალების პოზიციებს.

სამხრეთ საომარ სექტორში განთავისუფლების ძალებმა კვლავ იაფუნეს მარინენტული ჯარების ცდა გაეჭრილიყვნენ № 13 გზატკეცილით გარშემორტყმული ანლოკის გარნიზონისაკენ.

პარიზი. 3 ივნისი. (საკდესი). კამბოჯაში ბრძოლები მიმდინარეობს ქალაქ ტუკმეფასის ახლოს. აქ გადმოყვანილი საიგონის ჯარები ტანკებისა და ავიაციის ზარაღვერით ცდილობენ განთავისუფლების ძალებს წაართვან ბრინჯით მდიდარი და სტრატეგიული

დელი

ინდირა განდის გამოსვლა

3 ივნისი. (საკდესი). ინდოეთი მიესალმება საბჭოთა კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხელმძღვანელთა უმაღლეს დონეზე შეხვედრის შედეგებს, განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა ინდირა განდიმ.

ამგვარი კონტაქტები და შეხვედრები უმაღლეს დონეზე, თქვა ინდირა განდიმ, „მისასალმებელია, რამდენადაც ისინი ხელს უწყობენ მსოფლიოში დაძაბულობის შენელებას“.

ინდოეთის მთავრობის მეთაური შეეხო სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ საბჭოთა-კავშირ-ამერიკის შეთანხმებებთა ხელმოწერას და იმედი გამოთქვა, რომ ეს დიდმნიშვნელოვანი მოვლენა დროთა განმავლობაში ბოლოს მოუღებს გამალებულ ატომურ შეიარაღებას, რომელიც საფრთხეს უქმნის მთელ კაცობრობას.

შემდგე პრემიერ-მინისტრმა გამოთქვა რწმენა, რომ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის შეთანხმებებსა და მოლაპარაკებას მოჰყვება შემდგომი ნაბიჯები დაძაბულობის შენელებისა და საერთაშორისო ვითარების გაჯანსაღების გზაზე.

ინდოეთი ეხეო შეეხო ქვეყნის საგარეო-პოლიტიკური კურსის ძირითად მიმართულებებს და ხაზი გაუსვა, რომ ინდოეთი აბორიგენებს „დამოუკიდებელ პოლიტიკას, რომელსაც საფუძველად უდევს მშვიდობიანი თანაარსებობის, მშვიდობისა და სხვა ხალხების საქმეებში ჩაურევლობის პრინციპები“.

ინდოეთის პრემიერ-მინისტრმა მიესალმა ვიეტნამელი ხალხის ბრძოლას ეროვნული განთავისუფლებისათვის და განაცხადა, რომ საჭიროა მიღწეულ იქნეს მშვიდობიანი პოლიტიკური მოწესრიგება ინდოჩინეთში.

ინდირა განდიმ კვლავ დაადასტურა ინდოეთის მთავრობის პოზიცია, რომელიც მხარს უჭერს მეზობელ პაკისტანთან ურთიერთობის ნორმალიზაციას და სუბკონტინენტზე მტკიცე და ხანგრძლივი მშვიდობის დამყარებას.

ანგოლა: ანგოლის, გვინეის (ბისაუ) და მოზამბიკის ხალხები ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის იბრძვიან პორტუგალიელ კოლონიზატორთა წინააღმდეგ. სურათზე: ანგოლელი პატიზანები.

ეკუმენგტონი

ფუდბრაიტის განცხადება

3 ივნისი. (საკდესი). სენატის საგარეო საქმეთა კომისიის თავმჯდომარემ უ. ფულბრაიტმა განაცხადა: პრეზიდენტ რ. ნიქსონის მოგზაურობა მოსკოვში ადასტურებს ჩემს აზრს, რომ კონგრესმა არ უნდა გამოიყოს სახსრები „თავისუფალი ევროპისა“ და „თავისუფალი“ რადიოსადგურების დასაფინანსებლად.

როგორც უკვე ეიუწყებოდით, ამ რადიოსადგურების საქმიანობას, რომლებიც ძირგამომთხრელ პროპაგანდას ეწევიან საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების წინააღმდეგ, მკაცრად აკრიტიკებენ ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესში.

„ვერ გამიგია, — თქვა ფულბრაიტმა, — როგორ შეუძლია მთავრობას ამერიკელ გადასახადის გადამხდელებს მოსთხოვოს კიდევ 38 მილიონი დოლარი „თავისუფალი ევროპისა“ და „თავისუფლების“ რადიოსადგურების დასახმარებლად, როცა სულ რამდენიმე დღის წინათ ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეებმა დაინახეს, თუ როგორ მიმართა მათმა პრეზიდენტმა მოსკოვში საბჭოთა კავშირის ხალხს და აღუთქვა: გვწამს, რომ ყოველ ქვეყანას აქვს უფლება შეიმუშაოს საკუთარი კულტი, აირჩიოს სისტემა და ბაროს საკუთარი გზით სხვა ქვეყნების ჩაურევლად“.

ნიქოზია

სინოდის ახალი ხრიკები

3 ივნისი. (საკდესი). კვიპროსის უწმინდესმა სინოდმა არქიეპისკოპოს მაკარიოს კვლავ მოსთხოვა გადადგეს ქვეყნის პრეზიდენტის პოსტიდან.

როგორც ცნობილია, ასეთი მოთხოვნა სინოდში შემავალმა ხამმა ეპისკოპოსმა პირველად წამოაყენა მომდინარე წლის მარტში. ეპისკოპოსები ამტკიცებდნენ, თითქოს მაკარიოსს უფლება არ ჰქონდეს შეათავსოს სასულიერო და საერო ხელისუფლება და ამიტომ უნდა დატოვოს პრეზიდენტის პოსტი.

კვიპროსის პრეზიდენტმა გადაჭრით უარყო სინოდის ეს მტკიცებანი და განაცხადა, რომ განზრახული აქვს დარჩეს თავის პოსტზე კვიპროსელთა ნების შესაბამისად.

ამჟერად ხამი ეპისკოპოსი, რომლებმაც კვლავ გაიმეორეს თავიანთი წინანდელი მოთხოვნები, აშკარად ემუქრება მაკარიოსს.

ნიუ-იორკი

სამსჯავრო სან-ხოსეში

3 ივნისი. (საკდესი). სან-ხოსეში (კალიფორნიის შტატი) პროცესზე ანჯელა დევისის „საქმის“ გამო დამთავრდა მოწმეების გამოსვლა. და თუმცა სახამართლოს რვა კვირის სხდომებმა დამაჯერებლად ცხადყო კალიფორნიის რეაქციის მიერ ჯომუნისტის წინააღმდეგ შეთითხნილი ბრალდებების სრული უსაფუძვლობა. მოსამართლე რ. არნასონმა უარყო დამცველთა ხამართლიანი მოთხოვნა „საქმის“ დაუყოვნებლივ შეწყვეტის შესახებ.

ბევრი ადგილობრივი ჟურნალისტი არნასონის ამკარად წინასწარ აკეკიტებულ პოზიციას სსნის უწინარეს ყოვლისა იმ ზეგავლენით, რომელიც „კალიფორნიელმა „ულტრებმა“ მოახდინეს მასზე. ისინი ისწრაფვიან გაუსწორდნენ მაზაც კომუნისტს, რომელმაც თავისი ძალ-ონე მოახმარა რასიზმისა და სოციალური უსამართლობის წინააღმდეგ ბრძოლის.

სასამართლოს უკანასკნელ სხდომაზე პროკურორმა ა. ჰარისმა კვლავ სცადა „დეემტკიცებინა“, თითქოს ანჯელა დევისი მონაწილეობდა ტრაგიკულ სროლაში, რომელიც 1970 წლის 7 აგვისტოს მოხდა სასამართლოს სხდომაზე ქალაქ სან-რაფელში და რომელსაც მოჰყვა რამდენიმე კაცის დაღუპვა. მაგრამ პრესის წარმომადგენლთა აზრით, ჰარისის ვრცელი დასკვნითი გამოსვლა, რომელიც ხუთ საათზე მეტს გაგრძელდა, ვერ განამტკიცებს ბრალდების პოზიციებს.

ახლა სასამართლომ უნდა მოისმინოს დამცველთა დასკვნითი გამოსვლა.

3 ივნისი (საკდესი). დამცველთა დასკვნითი გამოსვლა გაამართა ამერიკელი კომუნისტის ანჯელა დევისის პროცესზე სან-ხოსეში (კალიფორნიის შტატი). რამდენადაც სასამართლომ ვერ წარმოადგინა ა. დევისის დამნაშავეობის დამამტკიცებელი საბუთები, ეიურიმ იგი უნდა გაამართლოს, ხაზი გაუსვა თავის სიტყვაში ა. დევისის მთავარმა ადვოკატმა ჯ. მურმა. ეიურის შემადგენლობა, რომელშიც არც ერთი ზანგი არ არის, ცხადია, შეშფოთებას იწვევს და საეჭვოდ ხდის მის ობიექტურობას, თქვა მან.

„ა. დევისის წინააღმდეგ ინსპირირებული საქმე თავიდან ბოლომდე ფალსიფიკაციაა“, — განაცხადა ა. დევისის მეორე ადვოკატმა ლ. ბრენტმა. მან ეიურის წევრებს მიაბოლინა ვითარება, რომელშიც ცხოვრობენ ამერიკელი ზანგები, ბომბების აფეთქება მათ სახლებში სამხრეთის შტატებში, ზანგთა მოქალაქეობრივი უფლებებისათვის მოძრაობის ლიდერის მარტინ ლუთერ კინგის მოკვლა, პოლიციის მიერ ზანგთა ორგანიზაცია „შავი ავანგარდის“ ხელმძღვანელთა მოსპობა. ეიურის წევრები, აღნიშნა ადვოკატმა, უნდა მიხვდნენ, რატომ იყო ანჯელა იძულებული დამალულიყო, თუმცა დანაშაული არ მიუღია.

გამთის დამთავრების შემდეგ ნაფიც მსაჯულთა ეიურიმ უნდა გამოიტანოს გადაწყვეტილება ა. დევისის „საქმეზე“.

ეკონომიკა

ინდოეთის ფრონტებზე

ნიუ-იორკი. 3 ივნისი. (საკდესი). სამხრეთ ვიეტნამის ჩრდილოეთ სექტორში ქალაქებს ბიუსა და კუანგჩის შორის № 1 გზატკეცილზე შეუპოვარი ბრძოლები მიმდინარეობს. როგორც ამერიკის საინფორმაციო სააგენტოთა ცნობებიდან ჩანს, გუშინ ამ რაიონში გადასხმულ საიგონის ჯარების დესანტს არტილერიის შძლავრი ცეცხლი დაუშინეს განთავისუფლების ძალებმა.

პატრიოტები ინარჩუნებენ თავიანთ პოზიციებს ამ დიდძნიშვნელოვან სანაპირო მაგისტრალზე. მდინარე მეტიანის სამხრეთ ნაპირზე გამართულ ბრძოლაში მონაწილეობენ აქ გადმოყვანილი საიგონის ჯარების ტანკები და საზღვაო ქვეითი ჯარი.

ახალი ძალით გაჩაღდა ბრძოლები ცენტრალურ პლატოზე ქალაქ კონტუმსა და მის მიდამოებში. პატრიოტებმა შეუტიეს საიგონის ჯარების გამაგრებულ პუნქტს კილომეტრნახევარზე ქალაქის ჩრდილო-აღმოსავლეთით.

გაფთრებული შეტაკებანი გრძელდება კონტუმის ჭაობებში. დღეს ამერიკის ავიაციამ 500 ტონაზე მეტი ბომბი დაუშინა განთავისუფლების სახალხო-შეიარაღებული ძალების პოზიციებს.

სამხრეთ საომარ სექტორში განთავისუფლების ძალებმა კვლავ იაფუნეს მარინენტული ჯარების ცდა გაეჭრილიყვნენ № 13 გზატკეცილით გარშემორტყმული ანლოკის გარნიზონისაკენ.

პარიზი. 3 ივნისი. (საკდესი). კამბოჯაში ბრძოლები მიმდინარეობს ქალაქ ტუკმეფასის ახლოს. აქ გადმოყვანილი საიგონის ჯარები ტანკებისა და ავიაციის ზარაღვერით ცდილობენ განთავისუფლების ძალებს წაართვან ბრინჯით მდიდარი და სტრატეგიული

ეკონომიკა

ინდოეთის ფრონტებზე

ნიუ-იორკი. 3 ივნისი. (საკდესი). სამხრეთ ვიეტნამის ჩრდილოეთ სექტორში ქალაქებს ბიუსა და კუანგჩის შორის № 1 გზატკეცილზე შეუპოვარი ბრძოლები მიმდინარეობს. როგორც ამერიკის საინფორმაციო სააგენტოთა ცნობებიდან ჩანს, გუშინ ამ რაიონში გადასხმულ საიგონის ჯარების დესანტს არტილერიის შძლავრი ცეცხლი დაუშინეს განთავისუფლების ძალებმა.

პატრიოტები ინარჩუნებენ თავიანთ პოზიციებს ამ დიდძნიშვნელოვან სანაპირო მაგისტრალზე. მდინარე მეტიანის სამხრეთ ნაპირზე გამართულ ბრძოლაში მონაწილეობენ აქ გადმოყვანილი საიგონის ჯარების ტანკები და საზღვაო ქვეითი ჯარი.

ახალი ძალით გაჩაღდა ბრძოლები ცენტრალურ პლატოზე ქალაქ კონტუმსა და მის მიდამოებში. პატრიოტებმა შეუტიეს საიგონის ჯარების გამაგრებულ პუნქტს კილომეტრნახევარზე ქალაქის ჩრდილო-აღმოსავლეთით.

გაფთრებული შეტაკებანი გრძელდება კონტუმის ჭაობებში. დღეს ამერიკის ავიაციამ 500 ტონაზე მეტი ბომბი დაუშინა განთავისუფლების სახალხო-შეიარაღებული ძალების პოზიციებს.

სამხრეთ საომარ სექტორში განთავისუფლების ძალებმა კვლავ იაფუნეს მარინენტული ჯარების ცდა გაეჭრილიყვნენ № 13 გზატკეცილით გარშემორტყმული ანლოკის გარნიზონისაკენ.

პარიზი. 3 ივნისი. (საკდესი). კამბოჯაში ბრძოლები მიმდინარეობს ქალაქ ტუკმეფასის ახლოს. აქ გადმოყვანილი საიგონის ჯარები ტანკებისა და ავიაციის ზარაღვერით ცდილობენ განთავისუფლების ძალებს წაართვან ბრინჯით მდიდარი და სტრატეგიული

ეკონომიკა

ინდოეთის ფრონტებზე

ნიუ-იორკი. 3 ივნისი. (საკდესი). სამხრეთ ვიეტნამის ჩრდილოეთ სექტორში ქალაქებს ბიუსა და კუანგჩის შორის № 1 გზატკეცილზე შეუპოვარი ბრძოლები მიმდინარეობს. როგორც ამერიკის საინფორმაციო სააგენტოთა ცნობებიდან ჩანს, გუშინ ამ რაიონში გადასხმულ საიგონის ჯარების დესანტს არტილერიის შძლავრი ცეცხლი დაუშინეს განთავისუფლების ძალებმა.

პატრიოტები ინარჩუნებენ თავიანთ პოზიციებს ამ დიდძნიშვნელოვან სანაპირო მაგისტრალზე. მდინარე მეტიანის სამხრეთ ნაპირზე გამართულ ბრძოლაში მონაწილეობენ აქ გადმოყვანილი საიგონის ჯარების ტანკები და საზღვაო ქვეითი ჯარი.

ახალი ძალით გაჩაღდა ბრძოლები ცენტრალურ პლატოზე ქალაქ კონტუმსა და მის მიდამოებში. პატრიოტებმა შეუტიეს საიგონის ჯარების გამაგრებულ პუნქტს კილომეტრნახევ

ფოთოლი უხვია, გადამუშავება ფერხდება

მახარაძელ მეჩაიეები, როგორც ყოველ წელს, ახლაც ძალღონეს არ იშურებენ იმისათვის, რომ სასაქონლოდ შესასრულონ მეცხრე ხუთწლედის მეორე წელს ნაკისრი ვალდებულებანი — მოკრიფონ და ჩაის შაბრიკებს გადასამუშავებლად ჩააბარონ 45 ათასი ტონა ფოთოლი, გეგმაზე 3 ათასი ტონით მეტი.

დარში თუ ავდარში გათენებისას ნახავთ პლანტაციაში შემოსულ ფოთოლს უდანაკარგოდ რომ იღებს ძიმითის „ახალგაზრდა კომუნისტის“ სახელობის კოლმეურნეობის მეჩაიეს საშა ქურიძე. როგორც კოლმეურნეობის თავმჯდომარე სოციალისტური შრომის გმირი ხ. მუხამედოვი ამბობს, იგი თვითეული ბუჩქის მესაიდუმლეა, იცის მისი ავი და კარგი. გულმოდგინედ უვლის ბუჩქს და მთელ თავის ცოდნას ახმარს ჩაის ფოთლის მოსავლიანობის გადიდებისათვის ბრძოლას. სწორედ ამიტომ მის მკერდს ამშვენებს სოციალისტური შრომის გმირის ოქროს ვარსკვლავი. წელს ქურიძემ 0,5 ჰექტარზე 9 ათასი კილოგრამი ფოთოლი უნდა მოკრიფოს. უკვე მოკრიფა 3 ათასზე მეტი კილოგრამი ხარისხოვანი ჩაის ნედლეული.

ნატანები. ამ სოფლის სიმშვენიერე, კოლმეურნეობის დოვლათი — ცნობილია მთელ რესპუბლიკაში. კოლმეურნეობა (თავმჯდომარე სოციალისტური შრომის გმირი გ. წითლიძე) წელს რაიონში ყველაზე მეტს — 3.450 ტონა ფოთოლს მოკრეფს.

ნატანებელმა კომკავშირელებმა წელს საუკეთესო ინიციატივა გამოიჩინეს. ისინი ამ დღეებში სოფლის კლუბში შეიკრიბნენ და გადაწყვიტეს ხუთწლედის დავალება შესასრულონ ოთხ წელიწადში, ხუთწლედის მანძილზე სამშობლოს მისცენ 11.200 ტონა ჩაის ფოთოლი, სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები.

ნატანებელთა ამ პატრიოტულ თაოსნობას მთელი რესპუბლიკის სოფლის ახალგაზრდობამ დაუჭირა მხარი და მათი მაგალითისამებრ დაიწყო ლამჭრობა სოფლის მეურნეობის პროდუქტების სიუხვისათვის.

რას აკეთებენ ინიციატორები პირობის შესასრულებლად? პირველობას არავის უთმობს მეორე ბრიგადის კომუნისტური შრომის კოლკავშირულ-ახალგაზრდული რგოლი, რომელსაც სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი სვეტლანა ნიკოლაშვილი ხელმძღვანელობს. რგოლის წევრებმა მაისში, უკვე ორი თვის გეგმა შეასრულეს. ასევე კარგად მუშაობენ და ყოველდღე ჩაის ფოთოლს აბვაებენ იმ კომკავშირულ-ახალგაზრდული რგოლის წევრები, რომლის ხელმძღვანელები არიან ნინელი ცინტერაძე, ციური ქილფთარი, ლეილა ჩხარტიშვილი.

ყველა უქებს მარჯვენას სოციალისტური შრომის გმირს დარეჯან ტაკიძეს. ჩაის ნედლეულის კრეფის ყოველდღიურ დავალებას ოთხმაგად და უფრო მეტი გადაჭარბებით ასრულებენ სოციალისტური შრომის გმირები ლეილა გოგიტიშვილი, თამარ ცინტერაძე, ლიუდი ხუროძე, ახალგაზრდა მეჩაიე ნარგიზა კუჭაშვილი, იმ ბრიგადების წევრები, რომელთა ხელმძღვანელები არიან კუკური პატარავა, ილარიონ ტღენტი.

კოლმეურნეობამ შარშან ჰექტარზე მიიღო 7.086 კილოგრამი ფოთოლი. წელს 7.100 კილოგრამისათვის იბრძვიან. ჩაის ფოთლის მოღებას ემსახურება 25 პუნქტი.

მახარაძეში პირველად კომუნისტური შრომის სახელწოდება მელექედურის ი. ბ. სტალინის სახელობის კოლმეურნეობას მიეკუთვნა. კანტორაში ნახავთ გარდამავალ წითელ დროშებს. ერთი დროშა — პარტიის ზუგდიდის რაიკომისა და რაისაბჭოს აღმასკომისა — მიუღიათ ზუგდიდელებთან გამართულ ბრძოლებისათვის, რომლებთანაც მახარაძელები ჩაბმული არიან შეჯიბრებაში. მეორე დროშის — პარტიის მახარაძის რაიკომისა და რაისაბჭოს აღმასკომის გარდამავალი დროშის მფლობელნი გახდნენ შარშან რაიონში ჩაის მოსავლიანობის სიუხვისათვის.

— მეცხრე ხუთწლედის მეორე წელსაც ამ დროშის შენარჩუნებას ვფიქრობთ, — გვიამბო კოლმეურნეობის თავმჯდომარე შოთა ბაბილოძემ. სახელოვანი მეჩაიეები ტრადიციას არც ახლა ღალატობენ. ყოველდღე აძლიერებენ ფოთლის კრეფის ტემპს. ნასაკირალისა და ლიხაურის ჩაის ფაბრიკები მელექედურელებისაგან ყოველდღე გადასამუშავებლად ტონობით ხარისხოვან ჩაის ნედლეულს იღებენ.

მაისის პირველ ნახევარში პლანტაციები გვალვამ შეაწუხა. მელექედურელი მეჩაიეები ამას გულხელდაკრეფილნი როდი შესცქეროდნენ. სიძნელეების დასაძლევად ნასაკირალის სარწყავ ქსელზე მოუწყვიათ სარწყავი არხი და ხელოვნური დაწვიმების წესით დროულად მორწყეს პლანტაცია. ამ საქმეში კოლმეურნეობას კარგი საქმე გაუკეთა საქართველოს სსრ მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტრომ. 3 წელია მათი დახმარებით ირწყ�eba 100 ჰექტარზე მეტი ჩაის პლანტაცია.

კოლმეურნეობამ ბავშვიანი ქალებისათვის სპეციალურად მოაწყო საბავშვო ბაგა-ბაღი. ამან შესაძლებლობა მისცა 75 ბავშვიან ქალს ყოველდღე მონაწილეობა მიიღოს ფოთლის კრეფაში. ფოთოლს უდანაკარგოდ იღებენ ლენინის ორდენოსანი ნაზი ღლონტი, შრომის წმიელი დროშის ორდენოსანი ლენა შარაძე, ლენინის ორდენოსანი ნინო ღლონტი და ბევრი სხვა.

ოქტომბრის რევოლუციის ორდენოსანი ნასაკირალის ჩაის საბჭოთა მეურნეობა (დირექტორი თ. ზგელაძე, პარტკომის მდივანი დ. გოგიბერიძე) ერთ-ერთი მოწინავეა რაიონში. შარშან სახელმწიფოს მისცეს 400 ათასი მანეთი მოგება. წელს ვალდებულებით 2.340 ტონა ფოთოლი უნდა მოკრიფონ. მაის-ივნისში — 1.126 ტონა. ვალდებულების ანგარიშში ყოველდღე 48-50 ტონა ჩაის ნედლეულს კრეფენ.

ფოთლის აღებაში კარგად მუშაობენ მექანიზატორები ს. ქათამაძე, შ. შამოიანი, ს. გიორგაძე, ვ. შედრინი და სხვები. ვ. შედრინი უკრაინელია. იგი რამდენიმე წელია მუშაობს საბჭოთა მეურნეობაში და სიყვარული დაიმსახურა მთელ რაიონში. მეურნეობაში 14 სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენლები მუშაობენ.

პლანტაციებში მომუშავეებისათვის რაიკავშირის გამგეობამ სპეციალურად მოაწყო საველე სასადილოები. დასვენების პერიოდში პლანტაციებში მეჩაიეებს ყველა პირობას უქმნიან ნაყოფიერი მუშაობისათვის.

ფოთლის კრეფასთან ერთად მთავარია მოკრეფილი ჩაის ნედლეულის დროულად გადაზიდვა და გადამუშავება. ამ საქმეს რაიონში 13 ფაბრიკა ემსახურება. ჯერჯერობით დაწინაურდა მახარაძის ჩაის ფაბრიკა (დირექტორი გ. ბაბილოძე), ეს ფაბრიკა კომუნისტური შრომის საწარმოს წოდებას ატარებს. წელს უნდა მიიღონ და გადამუშაონ 5.350 ტონა ფოთოლი და გამოუშვან 1.322 ტონა შავი და მწვანე ბაიხაო ჩაის პროდუქცია. ფაბრიკაში მიღებულია 1.200 ტონაზე მეტი ფოთოლი. სოფლების მერიის, ხვარბეთის, თხინვალის, მახარაძის, ბზვანის, გაღმა დაბაზუს კოლმეურნეობიდან და ნარეჯის საბჭოთა მეურნეობიდან მიღებულ ჩაის ნედლეულს ფაბრიკა შეუფერხებლად ამუშავებს.

რა დაამშავა ჩაის მკრეფავმა?

ფაბრიკის კოლექტივმა მოსკოვში უკვე გაგზავნა 45 ტონაზე მეტი ჩაის მაღალხარისხოვანი პროდუქცია.

დიდი რაოდენობით ამუშავებენ ნედლეულს ნატანების (დირექტორი ი. მეფარიშვილი), ლიხაურის (დირექტორი შ. ჯანუყაძე) და სხვა ჩაის ფაბრიკები. მაგრამ არის მთელი რიგი სიძნელეები, რომელთა დაუძლეველობა გამოიწვევს მოკრეფილი ფოთლის დაზიანებას და ჩაის ნედლი მასალის გადაწვას. მაგალითად, არსებულ 13 ფაბრიკას ნორმალური მუშაობის პირობებში შესაძლებლობა აქვს ყოველდღე გადამუშაოს 700 ტონამდე ჩაის ნედლეული. წელს მახარაძელმა მშრომელებმა ისე მოუარეს პლანტაციას, რომ ზოგჯერ 800-1000 ტონამდე ფოთოლს კრეფენ. ამდენი ნედლი მასალის გადამუშავებას ყველგან ვერ ასწრებენ. ამიტომ მთელ რიგ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მოკრეფილი ფოთოლი ერთი-ორი დღე პუნქტშია. ზოგჯერ ჩაის ნედლი მასალა ღია ცის ქვეშ წვიმაში მინდორშია ყრია. მაგალითად, ნასაკირალის საბჭოთა მეურნეობაში 23 მაისს მოკრეფილი 43 ტონა ფოთოლი ნასაკირალის ჩაის ფაბრიკამ გადასამუშავებლად წაიღო მხოლოდ 25 მაისს. 24 მაისის მოკრეფილი 46 ტონა ფოთოლი 25 მაისისათვის მეურნეობის მინდორში წვიმაში ეყარა. მეურნეობის დირექტორმა, სოციალისტური შრომის გმირმა თ. მგელაძემ გულისტკივილით გვითხრა: საერთოდ მახარაძეულებმა და მათთან ერთად ჩვენი მეურნეობის «მეჩაიეებმა» წელს იყოჩაღეს, ფოთლის მოსავალი დაანგავეს. ასეთ მოსავალს მოველოდით და ვიცოდით, რომ ფაბრიკები მის გადამუშავებას დროულად ვერ მოასწრებდნენ. ამიტომ საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სამინისტროს ჩაის ტრესტის ხელმძღვანელობის წინაშე დროულად დავაყენეთ საკითხი, რომ მეურნეობაში 5 ადგილას მაინც გაეხსნათ ფოთლის მიმღები პუნქტები. ეს იმიტომ, რომ შესაძლებლობა გვქონოდა მოკრეფილი ფოთლის გადაუნიდაობის შემთხვევაში ჩაის ნედლი მასალა მინდორში (ის ქვეშ არ დაგვეტოვებინა და პუნქტში გავეშალა, მოგვეფლო. სამწუხაროდ, შედეგს ვერ მივაღწიეთ.

დაინტერესდით. მეურნეობის დირექტორის გულისტკივილი სიმართლეს შეიცავს. სპეციალისტებთან ერთად დავადგინეთ, რომ პუნქტის გაუხსნელობით მეურნეობა ყოველდღე კარგავს მოკრეფილი ფოთლის დაახლოებით 15 პროცენტს, ე. ი. მეურნეობის მიერ 5-6 ტონამდე მოკრეფილ ფოთოლს ფაბრიკაში გადაუზიდაობის გამო ყოველდღე შეშრობით წონა აკლდება და იკარგება. ამით მეურნეობას ფოთლის მოზღვავების პერიოდში 100 ტონამდე ჩაის ფოთოლი ეკარგება. ეს კი 90 ათასი მანეთი ღირებულებისაა.

უფრო მეტიც: მეურნეობას შესაძლებლობა აქვს თავისი ხარჯით ააგოს ფოთლის მიმღები პუნქტები. განა არ ხჯობს წყალში არ ჩაეყაროთ 90 ათასი მანეთის ჩაის ნედლეული, მისი ნახევარი მოვახმაროთ პუნქტის აგებას?

ამას რა ფიქრი და გეგმები უნდა?! ხალხმა ფოთოლი დაახვავა, ის კი გადაუმუშავებლობით ფუჭდება, რა დაამშავა მომყვანმა?

ასეთი ფაქტები ლაითურის, ნარეჯის საბჭოთა მეურნეობებშიც არის.

მახარაძის რაიონი რესპუბლიკაში ცნობილია მძლავრი ეკონომიკით, სიმდიდრით, შრომის ბარაქით, მაღალი კულტურით. აქაური მშრომელები რესპუბლიკის მეხუთედზე მეტ ჩაის ფოთოლს აძლევენ საშობლოს. კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების პლანტაციებში მეჩაიეთა მხარდამხარ იღებენ მოსავალს მათი ლითონის თანამშრომლები, მსოფლიოში პირველ „საქართველოს“ მარკის ჩაის საკრეფი მანქანები, დაცადდა, მშრომელი ხალხის მიერ მოყვანილი მოსავლის დაბინავებაში შეფერხება დაუშვებელია. ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ შესაფერი, რომ ჩვენი მიზეზით არ კოჭაფეფეთ მოყვანილი ფოთოლი, დროულად მოვაწყოთ მისი გადამუშავება.

შ. ბოგბუა.
ბ. ჩხაიძე.
„კომუნისტის“ სპეც. კორესპონდენტები.

ჩაის საკრეფი მანქანა „საქართველო“ ზუგდიდის რაიონის სოფელ რუხის კოლმეურნეობის პლანტაციებში.

ი. დავითაშვილის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ხსოვნა გულისა

სურათებზე: შინმოუსვლელთა ხსოვნის უკვდავსაყოფად აგებული ობელისკი (მარცხნივ) და მუზეუმი სოფელ არბოშიკში.

ვ. ბოგბოხიას და ბ. ბიბაურის ფოტო.

ამ ათეულ წელზე მეტი გავიდა მას შემდეგ, რაც წითელწყაროს რაიონის სოფელ არბოშიკიდან სამშობლოს დასაცავად ექვსასი ვაჟკაცი გაგზავნეს. ამათგან ნახევარზე მეტი აღარ დაბრუნებია მშობლიურ კერას. გარდასულო წლები და მშვიდობიანი ცხოვრების მჩქეფარე დღეები ვერ დაავიწყებს ხოფელს მათს სახელებს. მადლიერმა ხალხმა გმირებს სამარადისო ძეგლი აუგო.

ხოფლის აღმოსავლეთით, ტყით დაფარულ მთის კორტოხზე აღმართა თვრამეტმეტრიანი ობელისკი, რომელსაც კარგად ერწყმის მუზეუმის ლამაზი შენობა. მუზეუმის გარეხედზე გამოსახულია უცნობი ქართველი ჯარისკაცი, დარბაზში კი სამასი შინმოუსვლელი ვაჟკაცის სურათებია. მათსავე სახელზე ობელისკის ირგვლივ დარგულია სამასი ძირი მცენარე. იქვეა მოზაიკური კომპოზიცია, რომლის თემად არქიტექტურული ანსამბლის პროექტის ავტორს მხატვარ შ. ციციშვილს სამშობლო და გამარჯვება აუღია.

ამ ერთიან შენობაში მოთავსებულია თელავის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტი და ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი. ინსტიტუტი სულ მალე იზეიმებს ასაკ სასწავლო კორპუსში გადასვლას. ცხადია, ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმს უნდა დარჩეს მთლიანად კახეთის ყოფილი სამეფო სასახლის ტერიტორია და მასზე არსებული ნაგებობანი.

ეს კი აუცილებლად დააყენებს საკითხს, რომელიც დაკავშირებულია არქიტექტურული და ისტორიული მნიშვნელობის ძეგლის რესტავრაციასთან იმ სახით, რომელიც მას თავდაპირველად ჰქონდა. სამეფო დარბაზი და პალატები რესტავრირებულ უნდა იქნას შემონახულ ჩანახატთა და აღწერილობათა შესაბამისად.

1913 წელს აგებული სასკოლო კორპუსი კაპიტალური ნაგებობაა და ჯეროვანი რემონტის შემდეგ შეიძლება მოლიანად გამოყენებულ იქნას სამუზეუმო მასალების და საბჭოთა პერიოდის ამსახველ საექსპოზიციო დარბაზებად.

სასახლის ეზოში სხვა ნაგებობებიც არის. ერთში ამჟამად მეორე საშუალო სკოლაა მოთავსებული. უკვე გადაწყვეტილია, რომ მეორე საშუალო სკოლისათვის შენობა აიგება ქალაქის ერთ-ერთ უბანში. ამ სკოლის ახალნაგები შენობა ისტორიული თვალსაზრისით არ წარმოადგენს საყურადღებო რამეს, — ის შემდეგ არის აშენებული და თანაც ძალიან პრიმიტიულად. მისი ერთი ნაწილი (აღმოსავლეთის მხრიდან) ასაღებია, რადგან ძალიან უხარისხო ნაგებობაა და მთელ ანსამბლში დისონანსი შეაქვს. ხოლო მეორე, მთავარი ნაწილი, ჩვენი აზრით, უნდა დარჩეს ლიტერატურული მუზეუმის მოსაწყობად სამეცნიერო ბიბლიოთეკიურთან. აქვე გაამართება საინფორმაციო სალექციო დარბაზი. საამისო შესაძლებლობას იძლევა თელავის მდიდარი ლიტერატურული წარსული. თელავთან დაკავშირებულია ცნობილ მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა ცხოვრება და შემოქმედება.

სასახლის ეზოში არსებობს აგრეთვე შენობა, რომელშიც ამჟამად მოთავსებულია პირველი საშუალო სკოლა. ეს შენობა ძველია. ჯერ კიდევ 1758 წელს აქ გაიხსნა საფილოსოფიო-სათეოლოგიო სკოლა, ხოლო 1782 წელს სემინარია. უფრო გვიან ამ შენობაში ისევ აღდგენილ იქნა სასულიერო სასწავლებელი, სადაც სწავლობდნენ: ვაჟა-ფშაველა, ირ. ეკიდოშვილი, კიკნა-ფშაველა და სხვა. აქ მოღვაწეობდნენ: ვასილ ბარნოვი, ია ეკალაძე, ნიკ. სულხანიშვილი, ზაქ. ჩხეიკაძე და სხვ. ასევ მომავლისათვის სასურველია გათვალისწინებულ იქნას პირველი საშუალო სკოლისათვის შესაფერი შენობის აგება. მაშინ ასეთანდელ შენობაში საყვარელი მიზანშეწონილი იქნება გაიხსნას მუზეუმის ერთი განყოფილება, რომელიც ასახავს კახეთში სახალხო განათლებისა და კულტურის ისტორიას.

კახეთის ყოფილი სამეფო სასახლის გალავანს გარეთ 1971 წლის აპრილში საზეიმოდ გაიხსნა გამოჩენილი მხედართმთავრისა და სახელმწიფო მოღვაწის ერეკლე მეორის ძეგლი. ეს თვალსაჩინო ისტორიული და საშვილიშვილო საქმე მოითხოვს სრულყოფილად დაგვიგრგვინებას. ამის დადასტურება იქნება ყოფილი სასახლის ანსამბლის რესტავრაცია თვითმყოფ ხელოვნების ძეგლად და გარდასულ დროთა ამსახველ მუზეუმად.

პროფ. ნ. ძოროუა.
თელავის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის რექტორი.

დოც. ა. გვენცაძე.
ქართული ენისა და ლიტერატურის კათედრის გამგე.

საშვილიშვილო საქმე

დიდი ხანი არ არის, რაც საქართველოს კპ ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო დადგენილება „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე კულტურის ძეგლთა მდგომარეობის და მათი დაცვის გაუმჯობესების შესახებ“. ეს დოკუმენტი ერთხელ კიდევ ადასტურებს ჩვენი მშობლიური პატრიოტის ზრუნვას წარსულის კულტურული ღირებულებებისათვის.

საქართველოში არის ბევრი ისეთი ძეგლი, რომლებთანაც დაკავშირებულია ჩვენი საშობლოს ისტორიის მეტად მნიშვნელოვანი მომენტები. ერთ-ერთი ასეთი ძეგლია კახეთის ყოფილი სამეფო სასახლის არქიტექტურული ანსამბლი თელავში.

ხელავს, როგორც სამეფო რეზიდენციის ქალაქს, თავისი ციტადელი და სასახლე ჩქონდა, რომელიც დღემდე კარგად არის შემონახული.

რუსეთთან საქართველოს შეერთების პირველ ათეულ წლებში სასახლის შენობა უქმად იყო. გასული საუკუნის 60-იან წლებში ანა მუხრან-ბატონის ქალიშვილმა, დავით ჭავჭავაძის მეუღლემ იქ, წმ. ნინოს სახელობის ქალთა სასწავლებელი დააარსა. პანსიონატის საჭიროებისათვის სასახლეს მეორე სართული დაუშენა. ამრიგად, დაირღვა ისტორიული ძეგლის პირველნდელი სახე. ეზოში დასავლეთის მხრიდან, 1913 წელს სასკოლო კორპუსი აშენდა და დერეფნებითა და კიბეებით შეუერთდა სასახლის შენობას. ასე იქცა ერთიან შენობად სამი სხვადასხვა დროს ნაგებობა. არქიტექტურული თვალსაზრისით, ის, რაც სასახლეს სხვადასხვა დროს დაშენდა და მიუშენდა, საგანგებო უკარგავს თავის პირველნდელ სახეს ამ უნიკალურ ნაგებობას.

საკულტურო ობიექტი 72

ერთი ზერმინისათვის

ბაორაგულებული კალმახის გამო

ყალმახი და ორაგული ბევრს ისევე განსხვავებულ ფორმებად მიაჩნია, როგორც ერთი შეხედვით, ერთიმეორის მსგავსი კატა და ვეფხვი. სინამდვილეში კალმახი და ორაგული ერთი სახეობაა, ისინი ერთიმეორისგან განსხვავდებიან განსაკუთრებით სიდიდითა და შეფერილობით. ეს განსხვავება გამოწვეულია იმით, რომ კალმახი ძირითადად ცივი, ჩქარი მდინარის ბინადარია, სადაც ზრდა აქვს ნაკლები, ხოლო ორაგული უმეტეს დროს ცხოვრობს ზღვაში, სადაც მისი ცხოვრების პირობები განსხვავდება კალმახის ცხოვრების პირობებისაგან — წყლის ქიმიური შემადგენლობით, ტემპერატურითა და, რაც მთავარია, საკვებით. ზღვა ორაგულისათვის მხოლოდ საკვების მოსაპოვებელი გარემოა. გასამრავლებლად ადის მდინარეში, იქ, სადაც კალმახი ბინადრობს. ორაგულისა და კალმახის გამრავლება იწყება ეროვნულად— ოქტომბრიდან. გამრავლების შემდეგ ორაგული ჩადის ისევ ზღვაში საკვებად.

მდინარეში ორაგულის ქვირითიდან გამოჩეკილი ლიფსიტები იქვე რჩებიან უმეტესად 3 წლამდე, შემდეგ შიპკვებიან მდინარის ფინებას და ჩადიან ზღვაში, იქ იკვებებიან ჭარბად, იზრდებიან სწრაფად და ორი-სამი წლის შემდეგ გაზაფხულზე (მარტიდან), როცა წყალი აიმღვრევა, იწყვეტენ ასეულას მდინარეში, მიპყვებიან იმ ადგილებისაკენ, სადაც გამოჩეკენენ, იქ შემოდგომამდე მდინარის პირობებში მწიფდებიან სქესობრივად და იწყვეტენ გამრავლებას.

მდინარეში კალმახისა და ორაგულის მოზარდი პირველ ხანებში არ განსხვავდება ერთიმეორისაგან, ხოლო შემდეგ საორაგულე მოზარდის უმრავლესობაში თავს იჩენს კარგვეული ცვლილებები: სხეული უხდება შედარებით სხლარტი, მოგრძო, ვადაკიკავს ფოლადის ფერი, კალმახთან შედარებით დუნე ხდება — მდინარის წინააღმდეგობას ნაკლებად სძლევს, რის გამო ადგილად მიპყვება დინებას; ეს გამოწვეულია ზღვის პირობებით, რაც მოზარდებს გადაეცემა შთაბეჭდილებისაგან. ორაგულის ნამრავლიდან ნაწილი რჩება მდინარეში, როგორც კალმახი.

საქართველოს მდინარეებში ენგურში, კოდორში, ბზაფში, ჭოროხში კალმახი ვრცელდება მთელ სიგრძეზე. იქ კალმახი ორაგულის ნამრავლთან ერთად ჩადის ზღვაში — იკვებება ინტენსიურად, იზრდება და უფრო მეტი გადაჭარბებით ასრულებენ სოციალისტური შრომის გმირები ლეილა გოგიტიშვილი, თამარ ცინტერაძე, ლიუდი ხუროძე, ახალგაზრდა მეჩაიე ნარგიზა კუჭაშვილი, იმ ბრიგადების წევრები, რომელთა ხელმძღვანელები არიან კუკური პატარავა, ილარიონ ტღენტი.

კოლმეურნეობამ შარშან ჰექტარზე მიიღო 7.086 კილოგრამი ფოთოლი. წელს 7.100 კილოგრამისათვის იბრძვიან. ჩაის ფოთლის მოღებას ემსახურება 25 პუნქტი.

მახარაძეში პირველად კომუნისტური შრომის სახელწოდება მელექედურის ი. ბ. სტალინის სახელობის კოლმეურნეობას მიეკუთვნა. კანტორაში ნახავთ გარდამავალ წითელ დროშებს. ერთი დროშა — პარტიის ზუგდიდის რაიკომისა და რაისაბჭოს აღმასკომისა — მიუღიათ ზუგდიდელებთან გამართულ ბრძოლებისათვის, რომლებთანაც მახარაძელები ჩაბმული არიან შეჯიბრებაში. მეორე დროშის — პარტიის მახარაძის რაიკომისა და რაისაბჭოს აღმასკომის გარდამავალი დროშის მფლობელნი გახდნენ შარშან რაიონში ჩაის მოსავლიანობის სიუხვისათვის.

— მეცხრე ხუთწლედის მეორე წელსაც ამ დროშის შენარჩუნებას ვფიქრობთ, — გვიამბო კოლმეურნეობის თავმჯდომარე შოთა ბაბილოძემ. სახელოვანი მეჩაიეები ტრადიციას არც ახლა ღალატობენ. ყოველდღე აძლიერებენ ფოთლის კრეფის ტემპს. ნასაკირალისა და ლიხაურის ჩაის ფაბრიკები მელექედურელებისაგან ყოველდღე გადასამუშავებლად ტონობით ხარისხოვან ჩაის ნედლეულს იღებენ.

მაისის პირველ ნახევარში პლანტაციები გვალვამ შეაწუხა. მელექედურელი მეჩაიეები ამას გულხელდაკრეფილნი როდი შესცქეროდნენ. სიძნელეების დასაძლევად ნასაკირალის სარწყავ ქსელზე მოუწყვიათ სარწყავი არხი და ხელოვნური დაწვიმების წესით დროულად მორწყეს პლანტაცია. ამ საქმეში კოლმეურნეობას კარგი საქმე გაუკეთა საქართველოს სსრ მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტრომ. 3 წელია მათი დახმარებით ირწყვება 100 ჰექტარზე მეტი ჩაის პლანტაცია.

კოლმეურნეობამ ბავშვიანი ქალებისათვის სპეციალურად მოაწყო საბავშვო ბაგა-ბაღი. ამან შესაძლებლობა მისცა 75 ბავშვიან ქალს ყოველდღე

რა დაამშავა ჩაის მკრეფავმა?

◆

მონაწილეობა მიიღოს ფოთლის კრეფაში. ფოთოლს უდანაკარგოდ იღებენ ლენინის ორდენოსანი ნაზი ღლონტი, შრომის წმიელი დროშის ორდენოსანი ლენა შარაძე, ლენინის ორდენოსანი ნინო ღლონტი და ბევრი სხვა.

ოქტომბრის რევოლუციის ორდენოსანი ნასაკირალის ჩაის საბჭოთა მეურნეობა (დირექტორი თ. ზგელაძე, პარტკომის მდივანი დ. გოგიბერიძე) ერთ-ერთი მოწინავეა რაიონში. შარშან სახელმწიფოს მისცეს 400 ათასი მანეთი მოგება. წელს ვალდებულებით 2.340 ტონა ფოთოლი უნდა მოკრიფონ. მაის-ივნისში — 1.126 ტონა. ვალდებულების ანგარიშში ყოველდღე 48-50 ტონა ჩაის ნედლეულს კრეფენ.

ფოთლის აღებაში კარგად მუშაობენ მექანიზატორები ს. ქათამაძე, შ. შამოიანი, ს. გიორგაძე, ვ. შედრინი და სხვები. ვ. შედრინი უკრაინელია. იგი რამდენიმე წელია მუშაობს საბჭოთა მეურნეობაში და სიყვარული დაიმსახურა მთელ რაიონში. მეურნეობაში 14 სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენლები მუშაობენ.

პლანტაციებში მომუშავეებისათვის რაიკავშირის გამგეობამ სპეციალურად მოაწყო საველე სასადილოები. დასვენების პერიოდში პლანტაციებში მეჩაიეებს ყველა პირობას უქმნიან ნაყოფიერი მუშაობისათვის.

ფოთლის კრეფასთან ერთად მთავარია მოკრეფილი ჩაის ნედლეულის დროულად გადაზიდვა და გადამუშავება. ამ საქმეს რაიონში 13 ფაბრიკა ემსახურება. ჯერჯერობით დაწინაურდა მახარაძის ჩაის ფაბრიკა (დირექტორი გ. ბაბილოძე), ეს ფაბრიკა კომუნისტური შრომის საწარმოს წოდებას ატარებს. წელს უნდა მიიღონ და გადამუშაონ 5.350 ტონა ფოთოლი და გამოუშვან 1.322 ტონა შავი და მწვანე ბაიხაო ჩაის პროდუქცია. ფაბრიკაში მიღებულია 1.200 ტონაზე მეტი ფოთოლი. სოფლების მერიის, ხვარბეთის, თხინვალის, მახარაძის, ბზვანის, გაღმა დაბაზუს კოლმეურნეობიდან და ნარეჯის საბჭოთა მეურნეობიდან მიღებულ ჩაის ნედლეულს ფაბრიკა შეუფერხებლად ამუშავებს.

ფაბრიკის კოლექტივმა მოსკოვში უკვე გაგზავნა 45 ტონაზე მეტი ჩაის მაღალხარისხოვანი პროდუქცია.

დიდი რაოდენობით ამუშავებენ ნედლეულს ნატანების (დირექტორი ი. მეფარიშვილი), ლიხაურის (დირექტორი შ. ჯანუყაძე) და სხვა ჩაის ფაბრიკები. მაგრამ არის მთელი რიგი სიძნელეები, რომელთა დაუძლეველობა გამოიწვევს მოკრეფილი ფოთლის დაზიანებას და ჩაის ნედლი მასალის გადაწვას. მაგალითად, არსებულ 13 ფაბრიკას ნორმალური მუშაობის პირობებში შესაძლებლობა აქვს ყოველდღე გადამუშაოს 700 ტონამდე ჩაის ნედლეული. წელს მახარაძელმა მშრომელებმა ისე მოუარეს პლანტაციას, რომ ზოგჯერ 800-1000 ტონამდე ფოთოლს კრეფენ. ამდენი ნედლი მასალის გადამუშავებას ყველგან ვერ ასწრებენ. ამიტომ მთელ რიგ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მოკრეფილი ფოთოლი ერთი-ორი დღე პუნქტშია. ზოგჯერ ჩაის ნედლი მასალა ღია ცის ქვეშ წვიმაში მინდორშია ყრია. მაგალითად, ნასაკირალის საბჭოთა მეურნეობაში 23 მაისს მოკრეფილი 43 ტონა ფოთოლი ნასაკირალის ჩაის ფაბრიკამ გადასამუშავებლად წაიღო მხოლოდ 25 მაისს. 24 მაისის მოკრეფილი 46 ტონა ფოთოლი 25 მაისისათვის მეურნეობის მინდორში წვიმაში ეყარა. მეურნეობის დირექტორმა, სოციალისტური შრომის გმირმა თ. მგელაძემ გულისტკივილით გვითხრა: საერთოდ მახარაძეულებმა და მათთან ერთად ჩვენი მეურნეობის «მეჩაიეებმა» წელს იყოჩაღეს, ფოთლის მოსავალი დაანგავეს. ასეთ მოსავალს მოველოდით და ვიცოდით, რომ ფაბრიკები მის გადამუშავებას დროულად ვერ მოასწრებდნენ. ამიტომ საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სამინისტროს ჩაის ტრესტის ხელმძღვანელობის წინაშე დროულად დავაყენეთ საკითხი, რომ მეურნეობაში 5 ადგილას მაინც გაეხსნათ ფოთლის მიმღები პუნქტები. ეს იმიტომ, რომ შესაძლებლობა გვქონოდა მოკრეფილი ფოთლის გადაუნიდაობის შემთხვევაში ჩაის ნედლი მასალა მინდორში (ის ქვეშ არ დაგვეტოვებინა და პუნქტში გავეშალა, მოგვეფლო. სამწუხაროდ, შედეგს ვერ მივაღწიეთ.

დაინტერესდით. მეურნეობის დირექტორის გულისტკივილი სიმართლეს შეიცავს. სპეციალისტებთან ერთად დავადგინეთ, რომ პუნქტის გაუხსნელობით მეურნეობა ყოველდღე კარგავს მოკრეფილი ფოთლის დაახლოებით 15 პროცენტს, ე. ი. მეურნეობის მიერ 5-6 ტონამდე მოკრეფილ ფოთოლს ფაბრიკაში გადაუზიდაობის გამო ყოველდღე შეშრობით წონა აკლდება და იკარგება. ამით მეურნეობას ფოთლის მოზღვავების პერიოდში 100 ტონამდე ჩაის ფოთოლი ეკარგება. ეს კი 90 ათასი მანეთი ღირებულებისაა.

უფრო მეტიც: მეურნეობას შესაძლებლობა აქვს თავისი ხარჯით ააგოს ფოთლის მიმღები პუნქტები. განა არ ხჯობს წყალში არ ჩაეყაროთ 90 ათასი მანეთის ჩაის ნედლეული, მისი ნახევარი მოვახმაროთ პუნქტის აგებას?

ამას რა ფიქრი და გეგმები უნდა?! ხალხმა ფოთოლი დაახვავა, ის კი გადაუმუშავებლობით ფუჭდება, რა დაამშავა მომყვანმა?

ასეთი ფაქტები ლაითურის, ნარეჯის საბჭოთა მეურნეობებშიც არის.

**მახარაძის რაიონი რესპუბლიკაში ცნობილია მძლავრი ეკონომიკით, სიმდიდრით, შრომის

კინომოყვარულთა სასალონო სტუდია

თელავი. (საკ. კორ.). ხუთ წელიწადზე მეტია, რაც შემოქმედებითს მუშაობას ეწევა კულტურის სახლთან არსებული კინომოყვარულთა წრე (ხელმძღვანელი მ. ფრანგიშვილი, რეჟისორი დ. კეკელაძე).

ამ დღეებში კულტურის სახლში სასიხარულო ცნობა მიიღეს. საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს კოლეგიის გადაწყვეტილებით თელავის სარაიონო კულტურის სახლთან არსებულ კინომოყვარულთა წრეს მიეკუთვნა „კინომოყვარულთა სახალხო სტუდიის“ წოდება.

ვირტუოზული ვიოლინო...

თუშმეტი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც იმხანად სრულიად უცნობმა ამერიკელმა პიანისტმა ვან კლიბერნმა ჩვენი ქვეყნის დედაქალაქში პირველი საერთაშორისო „ნათლობა“ მიიღო. სტუმართმოყვარე მასპინძლებს შორის იყო ერთი პატარა გოგონა, ლიანა ისაკაძე. ვან კლიბერნისა და ცეროდენა ლიანას იმდროინდელი ფოტოსურათი გაზეთ „კომუნისტის“ ფურცლებზე სულ ახლახან გამოქვეყნდა. ვან კლიბერნმა მოსკოვში ამასწინანდელი გასტროლების დროს ახლა უკვე სახელმოხვეჭილი მუსიკოსი, ქართველი მევიოლინე მოიკითხა. ჩვენც აღგვეძრა სურვილი გაზეთის მკითხველებისთვის გეეამბნა ლიანა ისაკაძის შესახებ.

დღეს ქართველი მევიოლინე მოსკოვის ფილარმონიის სოლისტია და კონცერტებს მართავს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში. ადვილი არ არის ასე უცბად მოინდომოთ და შესვდეთ ლიანას, მაგრამ როცა დაგურეკეთ, იღბლად შინ დაგვხვდა.

ჩვენი საუბარი მოკლე აღმოჩნდა, რადგან ლიანა იმ ადამიანთა რიცხვს ეკუთვნის, რომელნიც საკუთარ თავზე უხალისოდ გვიამბობენ. და მაინც ბევრი საყურადღებო ამბავი შეეტყვნო. მარტო წლევანდელი წლის ამ რამდენიმე თვეში ლიანამ ხუთი ქვეყანა მოიარა: პოლანდია, ავსტრია, პოლონეთი, შვეიცია, ფინეთი. ამ ქვეყნების საუკეთესო საკონცერტო დარბაზებში ლიანა სოლო კონცერტებით გამოდიოდა. მისი რეპერტუარი მრავალფეროვანია: თაქთაქიშვილის სამი პიესა, ბრამსის, ბეთოვენის, ფრანკის, დებიუსის სონატები, სიბელიუსის, ჩაიკოვსკის კონცერტები, პაგანინის კამპანელა...

ქართველ მუსიკოსს ტაშს უკრავდა ჰელსინკი, ტურკუ და ტამპერე, ამსტერდამი და ჰაგა, ვარშავა და ვროცლავი, სტოკჰოლმი და მალმიო...

დიდი ასპამბლების, თეატრალური დასების გასტროლებს ფირებზე აღბეჭდავენ. მათ კვალდაკვალ მიაყვებიან ჟურნალისტები, იქმნება თავისებური ისტორია, ცალკეული შემსრულებლები ამას შედარებით მოკლებულნი არიან, თუმცა რჩება პრესა, რომელიც ზუსტ შეფასებას აძლევს ამა თუ იმ შემსრულებლის ხელოვნებას.

ჩვენს წინ არის უცხოური გაზეთები და ჟურნალები, რომლებიც ლიანა ისაკაძის გასტროლებს ფართოდ აშუქებენ, და გადავწყვიტეთ მოვიყვანოთ ნაწყვეტები რეცენზიებიდან უკომენტაროდ.

... ახალგაზრდა საბჭოთა მევიოლინე ლიანა ისაკაძე ჩამოყალიბებული, დამთავრებული შემსრულებელია, რომელიც შესანიშნავად გამოხატავს ბრამსის მუსიკის არსს.

... ლიანა ისაკაძის გამოსვლა არადის ფილარმონიაში ჭეშმარიტი აღმოჩენა იყო. მან შეასრულა ბრამსის კონცერტი ორკესტრთან ერთად, კონცერტი, რომელიც ურთულესია ყველა დროის სავიოლინო ლიტერატურაში. საშემსრულებლო ოსტატობისა და ტექნიკის თვალსაზრისით ლიანა ისაკაძემ ნამდვილ ტრიუმფს მიაღწია. ეს კონცერტი დიდი ხელოვნების ლამაზი მოვლენა იყო...

... ფინეთში საგასტროლო მოგზაურობისას მადლობა და ქება ყველაზე მეტად დაიმსახურა ლიანა ისაკაძემ. სავსე დარბაზი ლიანას ვირტუოზული ვიოლინოთი „ხუნჭავდა“...

... როცა ლიანა ისაკაძე უკრავს, არ არსებობს არავითარი სტანდარტული შკალები და კლასიკური სქემები. იგი აფერადებს, აცოცხლებს კონტურებს და ამასთან ერთად სტილსაც იცავს...

... ნათელი, ლამაზი და საოცრად ძლიერი ვიოლინოს ბგერა და ამასთან ერთად მუსიკალური სინატიფე რაღაც ზებუნებრივი საზომებისა გვაფიქრებინებს, რომ საქმე გვაქვს ჭეშმარიტად უდიდეს ხელოვანთან...

გაზეთი „ვასაბლადეტ“ (ფინეთი)

... ნახევარი საათის მანძილზე ამ ვიოლინოს ფენომენმა მოხიბლა მუსიკის გულუბრყვილო მოყვარული, აალელვა მცოდნე და იარაღი დაეარეკინა კრიტიკოსებს...

... ისაკაძის წარმოშობა შემთხვევითი არ არის — ეს ხასიათის თვითგამორკვევაა, ეს არის ნელალზე მონარნარე გული, ფესვმაგარი მუხა. ისაკაძეს მივესალმებით როგორც ჩვენი დროის მენუხინს...

გაზეთი „ვას ლიას“ (ჰოლანდია)

... უმაღლესი კლასის ვირტუოზი. როცა იგი უკრავს, სირთულე იკარგება, თავს ბგერების საოცარ სამყაროში გრძნობთ.

... ახალგაზრდა მუსიკოსის ლიანა ისაკაძის კონცერტზე მსმენელმა მკაფიოდ იგრძნო, რომ უმენს ვიოლინოს ხელოვნების აბსოლუტურ მწვერვალს...

გაზეთი „სვენსკა დაგბლადეტ“ (შვეცია).

— თქვენი მომავალი გეგმები?

ტელეფონში ლიანა ისაკაძის მხიარული ხმა ისმის...

— წელს ავსტრიაში გამართება ყველა თაობის მევიოლინეთა კონკურსი. მე უკვე მივიღე მიწვევა. შემდეგ ალბათ შვეიცარიაში მომიწევს წასვლა. შედარებით განსხვავებული პროგრამა მომაქვს. გთხოვთ „კომუნისტის“ მკითხველებს გადასცეთ ჩემი გულითადი სურვილები — იყვნენ ჯანმრთელად, მხიარულად.

ზ. რცხილაძე.

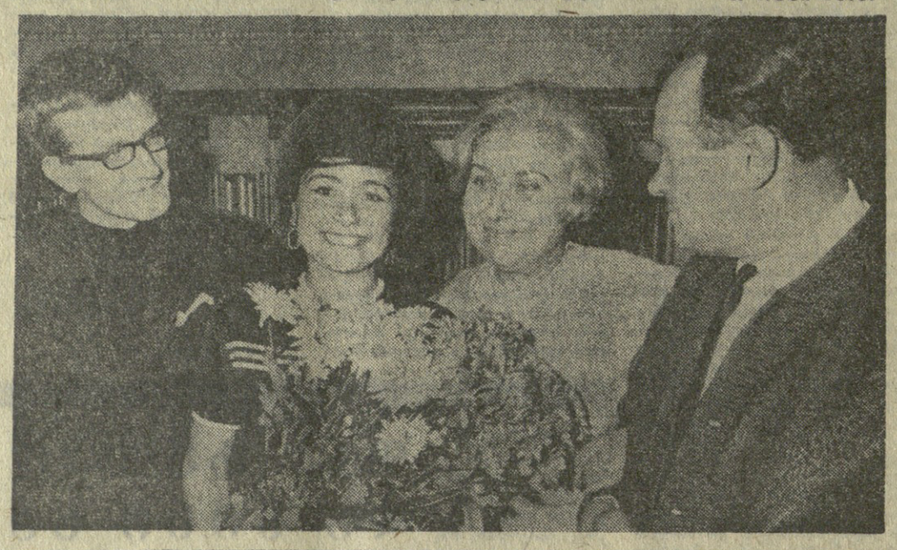

ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲖᲔ: ქვემოთ — მარცხნიდან — დირიჟორი მ. შოსტაკოვიჩი, ლ. ისაკაძე, პოლანდიელი მუსიკისმცოდნე ნ. შკალიკოვა და დირიჟორი ე. სვეტლანოვი პოლანდიაში; ზემოთ: ლიანა ისაკაძის უცხოური სარეკლამო ფოტო.

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲔᲡᲢᲠᲐᲓᲔᲑᲖᲔ

Ზ. ᲜᲐᲖᲐᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲘ

გარდაიცვალა მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **გიორგი პეტრეს-ძე ნაზარიშვილი.** ხუთ ათეულ წელზე მეტი ეწეოდა იგი ნაყოფიერ საექიმო, პედაგოგიურ და სამეცნიერო მოღვაწეობას.

1916 წელს მოსკოვის უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ გ. ნაზარიშვილი დანიშნეს სამხრეთის ფრონტის მე-4 საკავალერიო დივიზიის პოლკის ექიმად, ხუთი წლის შემდეგ კი მას ვხედავთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის რენტგენოლოგიის კათედრაზე, სადაც 11 წელიწადი იმუშავა. გერმანიაში რენტგენო-რადიოლოგიაში კვალიფიკაციის ამაღლების შემდეგ გ. ნაზარიშვილი წარმატებით აბარებს სადოქტორო გამოცდებს, ხელმძღვანელობს რენტგენოლოგიის საფაკულტეტო კურსს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში. იყო რენტგენოლოგიის კათედრის გამგე. 30 წლის განმავლობაში იგი ექიმთა დახელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტის რენტგენოლოგიისა და სამედიცინო რადიოლოგიის კათედრას ხელმძღვანელობდა, შემდეგ 15 წლის განმავლობაში სათავეში ედგა რესპუბლიკური რენტგენოლოგიური სადგური.

1944 წლიდან გ. ნაზარიშვილი საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მთავარი რენტგენოლოგია, ხოლო შემდეგ — მთავარი რადიოლოგი, მრავალი წლის განმავლობაში იყო სსრ კავშირის კიბოს საწინააღმდეგო კომიტეტის წევრი და კიბოს საწინააღმდეგო რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე.

„მეხუ-ბარძაყის სახსრის ანკილოზური თავისებურებანი რენტგენოლოგიურ გამოსახულებაში“ — ასეთი იყო გ. ნაზარიშვილის სადოქტორო დისერტაციის თემა, რომელიც მან წარმატებით დაიცვა. ამ ფუნდამენტური ნაშრომიდან ავტორი ავტორიტეტად ითვლებოდა ორთოპედ-ტრავმატოლოგთა, ანესთეზიოლოგთა, ფიზიკოსთა, სამედიცინო ლიტერატურაში არსებული ხარვეზი. განსვენებული ცნობილია როგორც რენტგენოლოგიისა და სამედიცინო რადიოლოგიის ერთ-ერთი ფუძემდებელი სსრ კავშირში. იგი იყო დიდი სამედიცინო ენციკლოპედიის რენტგენოლოგიური ნაწილის თანამავტორი, საქართველოს **სსრ** მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებული იზოტოპებისა და გამოსხივებათა მუდმივი კომისიის წევრი, რენტგენოლოგთა და რადიოლოგთა რესპუბლიკური საზოგადოების თავმჯდომარე, რენტგენოლოგ-რადიოლოგთა საკავშირო საზოგადოების წევრი.

მეცნიერის კალამს ეკუთვნის 84 ნაშრომი რენტგენოლოგიისა და სამედიცინო რადიოლოგიის მრავალ აქტუალურ საკითხებზე. პროფესორ გ. ნაზარიშვილის ხელმძღვანელობით შესრულებულია 35 საკანდიდატო და 10 სადოქტორო დისერტაცია.

გ. ნაზარიშვილი იყო ატომის ენერგიის მშვიდობიანი მიზნით გამოყენების ევროპის მსოფლიო კონფერენციების და მსოფლიოს სხვადასხვა ყრილობებისა და სიმპოზიუმების მონაწილე.

გ. ნაზარიშვილის ინიციატივით 1958 წელს თბილისში ჩამოყალიბდა რენტგენოლოგიისა და სამედიცინო რადიოლოგიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტი, რომელსაც წარმატებით ხელმძღვანელობდა სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე. იგი ნაყოფიერი შემოქმედებითი შრომისათვის დაჯილდოებული იყო ლენინის ორდენით, „სამამული ნაშრომის“ ორი ორდენით.

ოჯაწლმოსილი მეცნიერის, ბულისხმიერი ამხრდელის, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის პროფესორ გ. ნაზარიშვილის სხეული სამოდამოდ დარჩება რესპუბლიკის სამედიცინო საზოგადოების ხსოვნაში.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო, სამედიცინო რადიოლოგიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტი, რენტგენოლოგთა და რადიოლოგთა საზოგადოება.

ᲒᲐᲛᲝᲘᲪᲐ ᲘᲐᲞᲝᲜᲣᲠ ᲔᲜᲐᲖᲔ

ტოკიოში იაპონურ ენაზე გამოვიდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფილოსოფიის ინსტიტუტის ეხოეტიკის განყოფილების გამგის, ფილოსოფიურ მეცნიერებათა დოქტორის ზ. კაკაბაძის წიგნი „ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ ᲠᲝᲛᲠᲝᲒᲝ ᲤᲘᲚᲝᲡᲝᲤᲘᲣᲠᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ“ (მთარგმნელი ტ. კახაი). პირველად ეს წიგნი გამოქვეყნდა რუსულ ენაზე თბილისში 1970 წელს (გამომცემლობა „მეცნიერება“).

იაპონურ თარგმანს დართული აქვს მთარგმნელის ბოლოსიტყვაობა, სადაც სხვათა შორის აღნიშნულია: „ამ პირველხარისხოვან საბჭოთა ფილოსოფიურ ნაშრომებს არაჩვეულებრივი მომხიბლაობა ახასიათებს. აქ ჩვენ ვხედავთ მოაზროვნე ფილოსოფოსის ფიგურას.

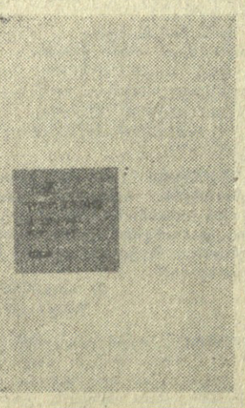

ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲐ ᲐᲢᲚᲐᲜᲢᲘᲙᲐᲨᲘ

თბილისელი „შიხეილ ლერმონტოვი“, ხაზღვარგარეთელი ტურისტებით დაგვირთული, პორტუგალიის ნაპირებთან იმყოფებოდა. 28 მაისი ნათელი, მზიანი დღე გათენდა. ოკეანის ოთხ მეტრამდე სიმაღლის ტალღები ხომალდს ნელა არწევდა. გემის ბოგუირაში მორიგეობდნენ კაპიტნის მეორე თანაშემწე ვლადიმერ სტეპანენკო და მესაქე თანაშემწე ანატოლი კუზნეცოვი. უცებ ტელეფონი აწკრიალდა. ეკიპაჟის წევრებმა ეკვენი პრინცმა და პეტრე კირინენკომ მოახსენეს: „ბორტს იქით ადამიანია!“ ეს იყო 12 საათსა და 30 წუთზე, დარეკვამდე კი მატროსებმა უკვე მოახწრეს და ოკეანეში მაშველი ტივტივა გადაეგდეს.

სტეპანენკომ განგაში გამოაცხადა. ოკეანეში მაშველი ნავი ჩაუშვეს, რომელშიც ჩახტნენ მეორე თანაშემწე ნიკოლაი პოპოვი, გემის ექიმი ვიქტორ რაპოპორტი, რადისტი და მეზღვაურები, ადრე გადაგდებული წრიული ფერის მაშველი ტივტივა ორიენტირად წარმოადგენდა, ამით როგორც იქნა, ხაფრთხეში ჩავარდნილ ადამიანს მიაგნეს. იგი პოლანდიელი ტურისტი ვილჰელმინა ლანდაგატი აღმოჩნდა. თურმე ზედმეტად გადახრილა გემბანის მოაჯირზე და წყალში ამიტომაც გადავარდნილა.

დაზარალებულს სამედიცინო დახმარება აღმოუჩინეს. ახლა მის სიცოცხლეს საფრთხე აღარ ემუქრება.

ა. ლიხტეროვი.
ა. ოგანოვი.

ᲤᲔᲯᲑᲣᲠᲗᲘ

ᲤᲠᲔ ᲚᲕᲝᲕᲨᲘ

ლვოვი, 3 ივნისი, (ტელეფონით). სინოპტიკოსებმა ლვოვში დღეს წვიმა და ჭექა-ქუხილი იწინასწარმეტყველეს და არც შემცდარან, პროგნოზი სწორი გამოდგა — დილიდანვე გადაუღებლად წვიმდა, ხოლო ნამდვილი ჭექა-ქუხილი საღამოს „დრუჟბას“ სტადიონზე ატყდა, როცა გათამაშების ლიდერი თბილისის „დინამო“ და აუტსაიდერი ლვოვის „კარპატი“ მინდორზე გამოვიდნენ.

დინამოელებს ძირითადი შემადგენლობის სამი ფეხბურთელი აკლდა. მ. ხურცილავა და რ. ძოძუაშვილი ლვოვიდან გაიწვიეს სსრ კავშირის ნაკრებში, ხოლო მ. მაჩაიძე ტრავმის გამო თბილისში დარჩა. ამ შემთხვევაში გუნდის ხელმძღვანელობას რაც შეიძლებოდა საუკეთესო ვარიანტი უნდა შეერჩია.

თბილისელთა მეკარე გოგია უკვე მეოთხე წუთზე ჩაება თამაშში, როცა ლვოველთა ცენტრალური თავდასხმების ხიშაკის მიერ საჯარიმო ხაზიდან მარჯვენა დაბალ კუთხეში ძლიერად დარტყმული ბურთი აიღო. თამაშში უკომპრომისო იყო და მოწინააღმდეგენი თავგამოდებით იბრძოდნენ ყოველი ბურთისათვის. ხან ერთ და ხან მეორე კართან იქმნებოდა სახიფათო მომენტები. დინამოელთა ნახევარმცველ გავაშელს შეეძლო საჯარიმო მოედნის ხაზიდან დროზე დაარტყა კარში, მაგრამ ოდნავ დააყოვნა და დაკარგა გოლის გაბმანის კარგი შესაძლებლობა. მასპინძლები სახიფათოდ უტიფრდნენ ორივე ფრთიდან, მაგრამ ჩვენი მცველების — კანთარიაძის, ჭელიძისა და პეტრიაშვილის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ ისინი მათ კარში დარტყმის საშიშროებას არ აძლიერებენ.

ბუკაევის წინააღმდეგ, რომ ვერაფერს ვახდა, სიროლ აკრძალულ ილეთებს მიმართა. მსაჯი იძულებული იყო გაფრთხილება მიეცა მისთვის.

პირველი ნახევარი ლვოველთა ტერიტორიული უპირატესობით მიმდინარეობდა. ისინი უტევდნენ მეორე ტაიმის დასაწყისიდანვეც. ამაში ბრალი მიუძღვის ნახევარდაცვას, კერძოდ გავაშელს, მაგრამ შეტევა დიდხანს არ გაგრძელებულა. თბილისელებმა შეძლეს თამაშში გარდატეხის შეტანა. მე-60 წუთზე გუსაევის მიწოდებული ბურთი თავით კარიდან გაგზავნა. კარში ყიფიანმა, მაგრამ ლვოველთა მეკარე კოვაჩმა შეძლო მისი ალება. რამდენიმე წუთის შემდეგ კი თბილისელები გადარჩნენ აშკარა გოლს — ლიხაჩოვმა ცარიელ კარში ვერ მოახერხა ბურთის დარტყმა.

გავაშელის ნაცვლად რეზვიაშვილის გამოყენებამ თბილისელთა შეტევებს უფრო მეტი სიმძაფრე და სიმწვავე შემატა. გოლის გატანის კარგი შესაძლებლობები დაკარგეს გუსაევმა, გ. ნოდიამ და ყიფიანმა. აღსანიშნავია, რომ მასპინძელთა მეკარე კოვაჩმა უშეცდომოდ ითამაშა. მატჩის შემდეგ მწვრთნელმა მსოლოდ მას დაუწერა ხუთიანი.

ასპარეზობა დამთავრდა ფრედ 0:0.

დინამოელთა შემადგენლობაში თამაშობდნენ: გოგია, გოგიჯანაშვილი, ჭელიძე, კანთარიაძე, პეტრიაშვილი, გავაშელი (რეზვიაშვილი), კუტიავაძე, ასათიანი, გუსაევი, გ. ნოდია, ყიფიანი.

მატჩს სჯიდა ბაქოელი მსაჯი ტ. ბასრამოვი.

ლუბლიორთა ასპარეზობაში ჯაიმარჯვეს თბილისელებმა — 1:0. ეს ერთადერთი ბურთი 30-ე წუთზე გაიტანა კრავჩენკომ.

ბ. ბასტურიძე.
„კომუნისტის“ სპეც. კორ.

ᲛᲐᲢᲩᲔᲑᲘ, ᲨᲔᲓᲔᲒᲔᲑᲘ

ᲑᲣᲨᲘᲜ თითქმის ყველა გუნდი მონაწილეობდა მორიგ ტურში (მინსკის „დინამო“ დღეს უმასპინძლებს ლენინგრადის „ზენიტს“), დაიწყო ბაფუნელის პერიოდი „ა“ კლასის უმაღლესი ლიგის კოლექტივებისათვის.

ᲕᲝᲠᲝᲨᲘᲚᲝᲒᲠᲐᲓᲘᲡ „ზარიამ“ საკუთარ მოედანზე მიიღო **დონის როსტოვის** სკა. გათამაშების ერთ-ერთი ლიდერისა და აუტსაიდერის ასპარეზობა დამთავრდა ფრედ 1:1.

ᲙᲘᲔᲕᲘᲡ „ლინამოს“ მოსკოველი თანაკლუბელები ეწევიენენ. მატჩის შედეგია 1:0 სტუმართა სასარგებლოდ.

ᲑᲐᲥᲩᲘᲡ „ნეფტჩისა“ და ალმა-ატის „კაირატის“ შეხვედრაში ანგარიში არ გახსნილა 0:0.

ᲒᲐᲗᲐᲛᲐᲨᲔᲑᲘᲡ დებიუტანტს დნეპროპეტროვსკის „დნეპრს“ შარშანდელი ვერცხლის პრიზიორი ერევნის „არარატი“ ესტუმრა. ამ გუნდების პირველი პაექრობა დამთავრდა უშედეგოდ 0:0.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲨᲘ ითამაშეს ცსკა-მ და „ტორპედომ“. გაიმარჯვეს არმიელებმა 1:0.

ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘᲛᲔ ᲡᲢᲠᲘᲥᲝᲜᲘᲗ

ᲤᲣᲐᲚᲒᲣᲠᲗᲘ. მინსკის საერთაშორისო ტურნირში ევროპის ძლიერ კოლექტივებთან ერთად მონაწილეობს საქართველოს ნაკრებიც. ასპარეზობის პირველ დღეს, 2 ივნისს ქართველმა წყალბურთელებმა დაამარცხეს სსრ კავშირის მეორე გუნდი 4:2.

ᲒᲔᲚᲡᲘᲜᲙᲘ. **ᲢᲣᲚᲘᲡ ᲢᲠᲐᲜᲖᲘᲗ** მიმდინარეობს უძლიერეს მრბოლელთა საკავშირო შეჯიბრება. გამოდგენებით ინდივიდუალურ რბოლაში მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონმა ტუფელმა თამარ გარკუშინამ საბილომიტრიანი დისტანცია დაფარა 3 წუთსა და 59,93 წამში, რაც 1,7 წამით უკეთესია ხარკოველი რაისა ობოდოვსკაიას საკავშირო რეკორდზე.

ო. ფხაკაძე, ხ. კრავცოვი და ი. ცელოვალნიკოვი საზღვარგარეთ იმყოფებიან. უამათოდ სპრინტერი პირველი ადგილი დაიკავა ტულელმა ბ. პეტროვმა. „საერთაშორისო“ დისტანციებზე კარგი შედეგები უჩვენა მსოფლიოს ჩემპიონმა ვ. რაპმ. ადგილიდან გიგზე 1000 მეტრი მან დაფარა 1.08,85 დროში გამოდგენებით 4 კილომეტრზე რბოლაში გაიმარჯვა მინსკელმა ვ. ნაზარენკომ — 5.06,79.

ᲛᲔᲚᲑᲝᲣᲜᲘᲜᲒᲘ. სტოკჰოლმში შეკვეთის რეკორდი სმაღლეზე ხტომაში დაამყარა იან დალგრენმა, რომელიც 221 სანტიმეტრზე გადებულ თამასას გადაეკლო. 24 წლის მძლეთსანი მხოლოდ შარშან შეუერთდა „220 სანტიმეტრზე მხტომელთა კლუბის“ რიგებს. წელს კი ეს შედეგი (221 სმ.) მის გარდა მხოლოდ სამმა სპორტსმენმა უჩვენა — საბჭოთა მძლეოსნებმა ვლადიმერ აბრამოვმა, კ�ტუსის შაპკამ და ამერიკელმა რონ ჯორდანმა.

სახტომ ბილიკზე კვლავ გამოდის ტოკიოს ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორი, მსოფლიოს ექს-რეკორდსმენი 30 წლის ჯონ ტომასი. ფილადელფიაში გამართულ მძლეთსახთა ასპარეზობაზე მან 217 სანტიმეტრი ალაღლი და მხოლოდ ერთი სანტიმეტრი წაგო გამარჯვებულთან — თავის თანამეშამფელ კრის დანთან.

ᲘᲢᲐᲚᲘᲘᲡ ქალაქ ტურინში გაიმართა საერთაშორისო ასპარეზობა, რომელშიც საბჭოთა სპორტსმენებიც მონაწილეობდნენ. ახალი საკავშირო რეკორდი დაამყარა მოსკოველმა ივანე ივანოვმა, რომელმაც 1.500 მეტრი 3 წუთსა და 37,8 წამში გაირბინა. წინანდელ რეკორდს ეჭირა წელიწადს ოთობდა ლინინგრადელი ოლეგ რაიკო და უდრიდა 3 წუთსა და 38,7 წამს. გარბენში ი. ივანოვის მთავარი მეტოქე იყო ევროპის ჩემპიონი იტალიელი ფრანჩესკო არეზე.

ᲡᲠᲝᲚᲐ. ამერიკაკვანეთის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის სპორტსმენები წარმატებით გამოვიდნენ ლვოვსა და კრასნოდარში გამართულ შეიარაღებული ძალების ხელჩაკიდებულობაზე — მათ სამივე ღირსების — ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს.

ᲤᲔᲯᲑᲣᲠᲗᲘ. ახლოვდება „მსოფლიოს მცირე ჩემპიონატი“ — ბრაზილიის დამოუკიდებლობის 150 წლისთავისადმი მიძღვნილი ტურნირი, რომელშიც ტყავის ბურთის ოლიარებული ოსტატები მიიღებენ მონაწილეობას. ასპარეზობისათვის ემზადება დიდი საერთაშორისო შეჯიბრებების დებიუტანტი—აფრიკის ნაკრებიც, გუნდში გაერთიანებული არიან ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკის, განის, ალჟირის, კონგოს, კამერუნის, სენეგალის, სპილოს ძვლის ნაპირის, ტოგოს ფეხბურთელები. ნაკრებს წვრთნის ალჟირელი რ. მეკლუფი. აფრიკის გუნდმა გამართა „გენერალური რეპეტიციაც“ — დამარცხა მწვანე კონტინენტის ოლქის ფეხბურთელები — 2:1.

ᲤᲔᲯᲑᲣᲠᲗᲘ

4 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲗ

09.30 — სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია უმაღლეს მათემატიკაში, 10.30 — „მაღვიძარა“ (გადმოცემა მოსკოვიდან) 11.00 — ფერადი ტელევიზია. „მუსიკალური კიოსკი“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.30 — აბიტურიენტთა დასახმარებლად — ლექცია ფიზიკაში, 12.15 — აბიტურიენტთა დასახმარებლად — ლექცია სსრკ ისტორიაში, 13.15 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია. ბავშვებისათვის, მხატვრული ფილმი „ყვითელი ჩამოდნის თავგადასავალი“, 14.55 — „კინოფიშა“, 15.20 — „30 წუთი კინოს მოყვარულთათვის“, 15.50 — დოკუმენტური ფილმი — „ერთი იდეის ისტორია“ — (ქართულ ენაზე), 16.20 — სატელევიზიო ფილმი — „შვილთან“, 16.55 — მსარდამხარ სპორტულ სარბიელზე“, 17.20 — კონცერტი, 18.00 — ფერადი ტელევიზია. კინომოგზაურობის კლუბი“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 19.00 — „ნაზიმ ჰიქმეთი“, 19.55 — „სსრკ-50“, მოძმე რესპუბლიკების კინოხელოვნება — აზერბაიჯანი, 20.30 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია. სამეცნიერო-პოპულარული კინოპროგრამა „ცოდნა“, 21.10 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 21.20 — საესტრადო კონცერტი, 22.00 — „ერემია“ საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — „შემოქმედებითი პორტრეტები“ — ნატალია ბურმისტროვა.

მეორე პროგრამით

18.20 — სატელევიზიო დადგმა — „წარღვნა“, 20.15 — მხატვრული ფილმი „ციხე პავიაკის ლეგენდა“.

5 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲗ

17.05 — სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია ზოგად ფიზიკაში, 18.05 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია — „ცეროდენას ეკრანი“, 18.35 — გადაცემა ციკლიდან: „ეს ყველამ უნდა იცოდეს“, 18.50 — განცხადებები, 18.55 — დოკუმენტური ფილმი, 19.20 — „სსრკ-50“ საბჭოთა მუსიკის საღამო (თბილისის მეორე მუსიკალური სასწავლებლის მოსწავლეთა მონაწილეობით), 20.50 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 21.15 — „საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმი“, 21.50 — კინონარკვევი, 22.00 — „ერემია“ — (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სპექტაკლი „სამანიშვილის დედინაცვალი“.

მეორე პროგრამით

17.35 — სკოლების დასახმარებლად — ხაზვა, 18.20 — განცხადებები, 18.25 — ტექნიკუმების მოსწავლეთათვის — ლექცია ტექნიკურ მექანიკაში, 19.10 — სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია მარქსისტულ-ლენინურ ფილოსოფიაში, 19.55 — ლექცია ზოგად ქიმიაში, 20.55 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია. „კინოდარბაზი“.

ᲗᲘᲐᲢᲠᲘ

4 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ

Შ. ᲤᲐᲚᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური — გორდა (დღისით), დაისი (საღამოს); **რუსთაველის** სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — ხანუმა; **მარჯანიშვილის** სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — ურიელ აკოსტა (დღისით), სამი ასული და ტყის ქალები (საღამოს); **ვასო აბაშიძის** სახელობის მუსიკალური კომედიის — სიყვარული და ვარსკვლავები (პრემიერა).

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲪᲡᲙᲐ „ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲙᲣᲞᲠᲘᲡᲢᲘ“ — 18.00 — „ᲛᲐᲚᲐᲮᲘᲡ ᲛᲬᲕᲐᲠᲔᲑᲘ“ — 18.00 — „ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲘ ᲓᲐ ᲛᲔᲠᲪᲮᲚᲘ“ — 18.00 — „ᲛᲔᲠᲪᲮᲚ